



NR 3

MARZEC
XXIX (2020)

SKALPEL

BIULETYN WOJSKOWEJ IZBY LEKARSKIEJ

ISSN 1230-493x

nakład 3960 egz.

Egzemplarz bezpłatny

Sprawozdania organów WIL z działalności w 2019 r.

Projekt budżetu WIL na 2020 r.

Pierwszy rok drugiego stulecia już za nami

Sukces 10. WSzK



Rodzina Ciemiorków

14. KONFERENCJA NAUKOWO-SZKOLENIOWA WOJSKOWYCH LEKARZY DENTYSTÓW – JURATA 2020

5 – 7 czerwca 2020 r. Jurata, Hotel Lido

Komisja Stomatologiczna Wojskowej Izby Lekarskiej zaprasza w czerwcu 2020 r. nad Bałtyk do Juraty na dwa dni szkoleń stomatologicznych. Szkolenie skierowane jest do wszystkich lekarzy dentystów w Polsce, nie tylko lekarzy wojskowych.

WYKŁADOWCY:

prof. zw. dr hab. Halina Pawlicka,
dr n. med. Przemysław Michna,
dr n. med. Michał Paulo,
lek. dent. Remigiusz Budziłło,
lek. dent. Mariusz Cięciara,
lek. dent. Andrzej Cisko,
lek. dent. Grzegorz Szpyt,
lek. dent. Jan Przybysz,
prawnik Ewa Mazur Pawłowska,

Miejsce konferencji:

HOTEL LIDO, ul. Wojska Polskiego 26, 84-141 Jurata

Ceny za udział w konferencji (wraz z noclegami – 2 dni)

przy zgłoszeniu do 30 kwietnia 2020 r.

- 1 osoba w pokoju 2 osobowym - 990 zł
- 1 osoba w pokoju 3 osobowym - 960 zł
- 1 osoba towarzysząca (nie korzystająca z wykładów) - 690 zł

Ceny dla osób korzystających tylko z wykładów (bez noclegu i wyżywienia)

- 1 osoba - 550 zł (do 30 kwietnia 2020 r.)
- 1 osoba - 750 zł (po 30 kwietnia 2020 r.)

**Szczegółowy plan
szkolenia i zapisy:**
www.14konferencja.pl

Informacji udziela:
Aleksandra Kowalińska
+48 509 912 963
(9.00-16.00)

Patronat medialny:
Nowy Gabinet
Stomatologiczny

szkolastomatologii@nowygabinet.pl





Ja wiedziałem, że tak będzie...

Nowy Rok, na starcie, przyniósł nam worek obietnic związanych z projektami zmian legislacyjnych (szkoda, że trochę nie z nami uzgadnianych) wprowadził na stałe e-recepty i inne pomysły związane z e-dokumentacją. Przyniósł również smutek, choć w sumie był on już wcześniej, a mianowicie finisz Wydziału Wojskowo-Lekarskiego Łódzkiego UM i mój osobisty udział w ostatnim, historycznym wręczeniu dyplomów. Nasi absolwenci w mundurach wypadli bardzo dobrze i z najlepszą trójką spotkamy się na Zjeździe Lekarzy WIL, czyli w najfajniejszym miejscu związa-

nym ze środowiskiem, by uhonorować ich nagrodami pieniężnymi. Nadchodzący zjazd jest de facto zjazdem budżetowym, czyli służy podsumowaniu realizacji zadań finansowanych z naszego budżetu, ale także zatwierdzeniu planów wydatków na rok kolejny. Jest też rozliczeniem działalności Rady Lekarskiej, Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej i Sądu Lekarskiego – wszystkie sprawozdania znajdziecie w tym numerze.

Na naszych stronach pozasłużbowych (social media) nadal rozmawiamy o historii i sprawach bieżących, a firmowa strona internetowa funkcjonuje już prawie na pełnych obrotach i kto wie, czy nie znajdzie się na niej element w stylu forum dyskusyjnego? Chcemy Was trochę uaktywnić, byście patrzyli na samorząd innym okiem, rozliczeniowym oraz sami tworzyli jego „strukturę”, a gazetę rodzimą traktowali jak własny punkt widzenia. Wciąż pracujemy nad tematyką zamieszczanych artykułów, czekamy na Wasze artykuły... ale niestety nie jesteście w tym zbyt aktywni. Jak pisałem wcześniej, część polemiki, z fejsbuka, możemy spokojnie przenieść na łamy naszej gazety, naprawdę, a mimo pewnych opóźnień wydawniczych można toczyć równie intrygujące potyczki słowne jak tam.

W dniu ostatniego posiedzenia Rady Lekarskiej WIL wreszcie spotkaliśmy się w naszych murach z panią Dyrektorem Departamentu MON Wojskowej Służby Zdrowia Aurelią Ostrowską, która opowiedziała nam o swoich sukcesach i pomyśle odtworzenia WAM-u w oparciu o łódzkie Wojskowe Centrum Kształcenia Medycznego i po części łódzki Uniwersytet Medyczny – pożyjemy, zobaczymy. Zapowiedziała też zacieśnienie współpracy naszej i departamentu, i to też nam się podoba, i wciąż czekamy na tę współpracę, przynajmniej w części, która ustawowo nam się należy, a jest troszeczkę zaniedbana. W końcu potencjał fachowy członków WIL w sprawach wojskowej służby zdrowia nie ma żadnej konkurencji w dzisiejszej sytuacji kadrowej. Będziemy spokojnie czekali na rozwój sytuacji i kibicowali pomysłom, które pozwolą przyszłym lekarzom wojskowym być najlepszymi „w pracy i w służbie”.

Na zakończenie pozwolę sobie zacytować fragment tekstu piosenki Stanisława Sojki – „Tolerancja”, którego użyłem również w wystąpieniu podczas wręczenia dyplomów:

*„Życie nie tylko po to jest, by brać.
Życie nie po to, by beczynnie trwać.
I aby żyć, siebie samego trzeba dać.”*

Wasz Prezes
ppłk rez. lek. **Artur PŁACHTA**

Przekaż 1% podatku!

Koleżanki i Koledzy!

Już kolejny raz zwracam się do Was z prośbą o przekazanie 1% podatku dochodowego.

Serdecznie dziękuję za dotychczasową pomoc, dzięki której w 2019 roku uczestniczyłem w czterotygodniowym turnusie rehabilitacyjnym w Centrum Rehabilitacji dla Osób Chorych na Stwardnienie Rozsiane im. Jana Pawła II w Bornem Sulimowie. Od 1997 roku choruję na przewlekłą postać SM.

Proszę o przekazanie odpisu podatku na konto: Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego Oddział w Łodzi, **KRS 0000049771** z dopiskiem **Jerzy Mikołajczyk**.

Z wyrazami szacunku

Jerzy MIKOŁAJCZYK
emerytowany lekarz wojskowy

WYDAWCA:

Wojskowa Izba Lekarska

ul. Koszykowa 78

00-909 Warszawa

tel. (22) 621 12 11

(22) 621 04 93

tel. MON: 261/845 675

261/845 653

tel./faks MON: 261/845 580

e-mail: wojsko@hipokrates.org

www.wil.oil.org.pl

Konto WIL:

PKO BP S.A., IX O/Warszawa

50 1020 1097 0000 7802 0001 6741

Redaktor naczelny:

płk rez. lek. dent. *Jacek Woszczyk*

j.woszczyk@gmail.com

Sekretarz redakcji:

mgr *Ewa Kapuścińska*

ewakapuscinska08@gmail.com

tel. 886 89 29 90

Rada Redakcyjna:

Artur Płachta

Jerzy Aleksandrowicz

Jan Błaszczak

Renata Formicka

Kolegium redakcyjne:

Ewa Kapuścińska

Mariusz Goniewicz

Kazimierz Janicki

Konrad Maćkowiak

Janusz Wasilewski

Fot. na I okładce:

Jerzy Przygodzki

Opracowanie graficzne, łamanie:

Ewa Kapuścińska

Druk: LM Promotion

tel. 663 664 440

e-mail: biuro@lmpromotion.pl

Nakład: 3960 egz.

ISSN 1230-493x

Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i zmian redakcyjnych w nadsyłanych tekstach.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść listów do redakcji, ogłoszeń i reklam.

Spis treści

nr 3/2020

Szpalta Prezesa.....	1
Od Redakcji	1
Posiedzenie Rady Lekarskiej WIL w dniu 7 lutego 2019 r.....	3
Regulamin Zjazdu Wojskowej Izby Lekarskiej	4
Porządek obrad XXXVIII Zjazdu Lekarzy WIL	6
Sprawozdanie Prezesa RL WIL z działalności RL WIL w 2019 r.	7
Sprawozdanie z działalności Sądu Lekarskiego WIL w Warszawie za 2019 r.....	10
Sprawozdanie Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej WIL za 2019 r.	11
Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej Wojskowej Izby Lekarskiej za 2019 r.	12
Projekt budżetu Wojskowej Izby Lekarskiej na rok 2020	14
Pierwszy rok drugiego stulecia już za nami.....	16
Sukces 10. Wojskowego Szpitala Klinicznego	22
Refleksje spod Czarnej Łapy,	24
Wspomnienia po moim Ojcu – płk w st. spocz. dr n. med. Antonim Nikielu ..	26
Kmdr lek. Jerzy SZCZAP – wspomnienie.....	27
Płk prof. dr hab. med. Juliusz Reiss – wspomnienie	28
Zachowajmy Ich w naszej pamięci!.....	29
<i>Veni, vidi, vinum</i> (część XVII)	29
LEGIO kochany klubie nasz.....	31

WOJSKOWA IZBA LEKARSKA

Prezes RL WIL: płk rez. lek. Artur Płachta

Wiceprezesa RL WIL:

płk dr n. med. Stefan Antosiewicz

płk w st. spocz. prof. dr hab. n. med. Eugeniusz Dziuk

płk dr hab. n. med. Mariusz Goniewicz

płk rez. lek. dent. Marzena Mokwa-Krupowies

Sekretarz WIL: płk rez. dr n. med. Piotr Jamrozik

Zastępcza Sekretarza WIL:

płk rez. lek. dent. Jacek Woszczyk

Skarbnik WIL: gen. bryg. rez. dr n. med. Piotr Dziegielewski

Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej:

płk w st. spocz. prof. dr hab. n. med. Jan Błaszczak

Przewodniczący Sądu Lekarskiego WIL:

płk rez. dr n. med. Jerzy Aleksandrowicz

BIURO WIL

Dyrektor Biura WIL: mgr Renata Formicka

Główna Księgowa: p.o. mgr Renata Formicka

Sekretariat Biura WIL: Ewa Petaś

tel. 22 621 12 11

tel. 22 621 04 93 w. 179

Telefony do poszczególnych działów – **22 621 04 93**

Sekretarz Sądu Lekarskiego: mgr Bogdan Sieradzki w. 178

Rejestr lekarzy: mgr Edyta Klimkiewicz w. 186

Doskonalenie zawodowe: płk w st. spocz. Karol Kociałkowski w. 188

Praktyki prywatne: Bogusława Różycka w. 175

Składki członkowskie: Sylwia Lasecka w. 176

Godziny pracy biura WIL: poniedziałek-piątek: 8.00-15.00

Posiedzenie Rady Lekarskiej WIL

w dniu 7 lutego 2019 r.

W posiedzeniu Rady Lekarskiej Wojskowej Izby Lekarskiej wzięło udział 23 jej członków, przewodniczący sądu lekarskiego WIL dr J. Aleksandrowicz, dyrektor biura WIL mgr Renata Formicka, radca prawny WIL mec. Andrzej Niewiadomski oraz dokumentujący posiedzenie Karol Kociałkowski.

Obrady Rady Lekarskiej WIL otworzył prezes Artur Płachta, przedstawił porządek posiedzenia. Po jego zatwierdzeniu omówił swoją działalność od ostatniego spotkania rady. Poruszył sprawę drogi legislacyjnej zmian w Ustawie o zawodzie lekarza i lekarza dentystry. Zwrócił także uwagę na organizację obchodów 100-lecia istnienia izb lekarskich oraz na nieudaną próbę odwołania jednego z wiceprezesów w Naczelnej Radzie Lekarskiej.

W następnym punkcie posiedzenia kol. E. Dziuk przedstawił sprawozdanie finansowe z działalności Komisji Bioetycznej za 2019 rok oraz propozycję uchwały w sprawie powołania Komisji Bioetycznej WIL na kolejną kadencję (2020-2023) rada podjęła uchwałę jednogłośnie.

Następnie, na wniosek kol. Z. Zaręby, rada lekarska podjęła 160 uchwał w sprawie dokonania wpisów do rejestru praktyk, skreśleń i zmian adresu. Przyjęto także trzy uchwały o wydaniu duplikatów prawa wykonywania zawodu, jedną uchwałę dotyczącą przeniesienia i wpisania na listę członków oraz wpisania do rejestru WIL. Poparto także uchwałą wniosek o wydanie zaświadczenia o posiadaniu prawa do udzielania świadczeń zdrowotnych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej.

Kol. P. Jamrozik przedstawił do zaopiniowania kandydatury na stanowiska kierownicze w wojskowej służbie zdrowia i innych:

1. dr. hab. n. med. Bolesława Kalickiego do pełnienia funkcji konsultanta wojewódzkiego

w dziedzinie pediatrii dla województwa mazowieckiego.

Kandydaturę, Rada Lekarska zaopiniowała pozytywnie.

Następnie zostali wytypowani przedstawiciele WIL do komisji konkursowych:

1. w Wojewódzkim Wielospecjalistycznym Centrum Onkologii i Traumatologii w Łodzi – kol. Włodzimierz Najsznerski;
2. w 109. Szpitalu Wojskowym z Przychodnią SPZOZ w Szczecinie – kol. Krzysztof Szczur;
3. w SPZOZ MSWiA we Wrocławiu – kol. Witold Paczosa;
4. w 7 SzMW z Przychodnią SPZOZ w Gdańsku – kol. A. Probuski.

W następnym punkcie posiedzenia, kol. S. Antosiewicz przedstawił wnioski 13 lekarzy o zwrot poniesionych kosztów za uczestnictwo w kursach doskonalących i zakup pomocy naukowych. Rada lekarska przyjęła 13 uchwał o zwrocie kosztów. Następnie pozytywnie rozpatrzone wnioski Kierownika Zakładu Bioetyki i Prawa Medycznego WIM o przyznanie punktów edukacyjnych za udział w IV Konferencji Naukowo-Szkoleniowej Młodych Lekarzy Sił Zbrojnych RP, która zostanie przeprowadzona w dniach 6-7.02.2020 r. w Warszawie. Rada lekarska przyjęła także uchwałę o wsparciu finansowym ww. konferencji.

Rada lekarska podjęła uchwałę, na wniosek Kierownika Kliniki 5. WSzKzP, o wsparciu finansowym organizacji XXXVII Konferencji Szkoleniowej Ortopedów WP, która odbędzie się 14-16 maja 2020 roku. Następnie kol. S. Antosiewicz przedstawił sprawozdanie z działalności Komisji Kształcenia i Doskonalenia Zawodowego oraz Ośrodka Doskonalenia Zawodowego Lekarzy

i Lekarzy Dentystów WIL za 2019 rok. Omówił także projekt uchwały nr 8/20/VII, XXXVIII Zjazdu Lekarzy WIL z dn. 27.03.2020 r. w sprawie zasad dofinansowania kształcenia podyplomowego i doskonalenia zawodowego lekarzy i lekarzy dentystry, członków WIL.

Następnie, kol. P. Dzięgielewski przedstawił sprawy finansowe. Rada Lekarska podjęła uchwały w sprawie:

1. zwrotu utraconych zarobków przez lekarza, członka WIL – 1 uchwała;
2. przyznania zapomogi w związku ze śmiercią lekarza, członka WIL – 3 uchwały;
3. przyznania zapomogi na pokrycie kosztów leczenia lekarza, członka WIL – 1 uchwała;
4. w sprawie przyznania nagród pieniężnych za osiągnięcia bardzo dobrego wyniku z tytułu ukończenia studiów na UM w Łodzi – 3 uchwały;
5. w sprawie przyznania dofinansowania członkom WIL, kosztów uczestnictwa w konferencji z okazji 30-lecia Polskiego Towarzystwa Lekarskiego na Litwie, która odbędzie się w Wilnie w dniach 10-13.09.2020 r.

Następnie kol. P. Dzięgielewski, Skarbnik WIL, przedstawił roczne sprawozdanie z wykonania budżetu 2019 r.

W ostatnim punkcie posiedzenia kol. A. Płachta poinformował radę o konieczności zakupu nowego serwera do siedziby WIL oraz o propozycji zamieszczania odpłatnych reklam na łamach biuletynu „Skalpel”.

Po wyczerpaniu porządku posiedzenia kol. Artur Płachta zamknął posiedzenie Rady Lekarskiej WIL.

pplk rez. lek. dent. **Jacek WOSZCZYK**
red. nac. Biuletynu WIL „Skalpel”

Regulamin Zjazdu Wojskowej Izby Lekarskiej

I. Ogólne zasady organizacji zjazdu

1. Zjazd zwołuje Okręgowa Rada Lekarska.
2. Zawiadomienie o terminie, miejscu i porządku obrad zjazdu - z pouczeniem delegata o obowiązku uczestnictwa - należy przesłać każdemu uczestnikowi Zjazdu i Naczelnej Radzie Lekarskiej, co najmniej na 14 dni przed terminem zjazdu.
3. Sprawozdania z działalności Rady Lekarskiej, Komisji Rewizyjnej, Sądu Lekarskiego i Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej przesyła się uczestnikom zjazdu i Naczelnej Radzie Lekarskiej w terminie określonym w pkt. 2.
4. W zjeździe biorą udział z głosem stanowiącym delegaci wybrani w rejonach wyborczych.
5. W zjeździe mogą brać udział także goście zaproszeni przez Radę Lekarską lub przez zjazd.
6. Obecność delegatów na zjeździe jest obowiązkowa.

II. Zasady obradowania

7. Delegaci na zjazd i jego uczestnicy stwierdzają obecność na zjeździe podpisami na listach obecności, sporządzonych odrębnie dla delegatów i odrębnie dla pozostałych uczestników.
8. Listy obecności powinny być sporządzone odrębnie dla każdego dnia zjazdu.
9. Obrady zjazdu odbywają się na posiedzeniach plenarnych. Na posiedzeniach tych podejmuje się uchwały i dokonuje się wyborów.
10. Część obrad zjazdu może odbywać się na posiedzeniach komisji tematycznych (problemowych), które przedstawiają projekty uchwał sesji plenarnej.
11. Posiedzenia zjazdu są jawne dla członków samorządu lekarskiego.
12. Za zgodą co najmniej połowy uczestniczących w zjeździe delegatów zjazd może uchwalić tajność części posiedzenia.

III. Przebieg obrad

13. Prezes Rady Lekarskiej otwiera zjazd w obecności co najmniej połowy delegatów i prowadzi obrady do czasu wyboru przewodniczącego zjazdu.
14. Na początku obrad zjazd:
 - 1) przyjmuje w głosowaniu jawnym Regulamin Zjazdu;
 - 2) dokonuje w głosowaniu jawnym wyboru przewodniczącego zjazdu, jego zastępców i sekretarzy, tworzących prezydium zjazdu.
15. Przewodniczący zjazdu przy pomocy pozostałych członków prezydium:
 - 1) czuwa nad przestrzeganiem w toku obrad regulaminu zjazdu oraz porządku na sali obrad;
 - 2) kieruje przebiegiem zjazdu zgodnie z porządkiem obrad;

- 3) zarządza głosowanie w sprawach, które wymagają rozstrzygnięcia w tym trybie.

16. Bezpośrednio po dokonaniu wyboru przewodniczącego zjazdu i pozostałych członków prezydium, zjazd ustala porządek obrad zjazdu.

Porządek obrad zjazdu powinien przewidywać w szczególności:

- a) otwarcie,
- b) wybór przewodniczącego, zastępców przewodniczącego i sekretarzy zjazdu.
- c) przyjęcie porządku obrad,
- d) wybór komisji mandatowej oraz wniosków i uchwał,
- e) przedstawienie sprawozdań i dyskusję nad ich treścią,
- f) rozpatrywanie wniosków,
- g) podjęcie uchwał,
- h) zakończenie obrad.

Naczelna Rada Lekarska może wnieść określoną sprawę do porządku obrad zjazdu.

17. Następnie zjazd wybiera komisje:

1. mandatową - do zadań której należy:
 - a) ustalenie liczby członków obecnych na zjeździe.
 - b) stwierdzenie uprawnienia zjazdu do przeprowadzenia wyborów,
 - c) sporządzenie protokołu zawierającego: - datę i miejsce zjazdu,
 - skład komisji,
 - liczbę osób uprawnionych do udziału w zjeździe,
 - liczbę osób obecnych na zjeździe,
 - wskaźnik procentowy liczby obecnych na zjeździe do liczby uprawnionych do udziału w tym zjeździe,
 - informację o poprawności powiadamiania delegatów o terminie i miejscu zjazdu,
 - stwierdzenie ważności lub nieważności zjazdu,
 - podpisy członków komisji;

2. skrutacyjną, w przypadku decyzji zjazdu o potrzebie jej powołania - powierzając jej prowadzenie głosowania.

Członkowie komisji skrutacyjnej nie mogą kandydować w wyborach, do których przeprowadzenia zostali wybrani lub być osobami, w stosunku do których przeprowadza się głosowanie w trybie odwołania.

Do zadań komisji skrutacyjnej należy:

- a) przygotowanie kart do głosowania na podstawie list sporządzonych przez komisję wyborczą (wg wzoru ustalonego przez tę komisję),

- b) wydawanie za pisemnym potwierdzeniem kart do głosowania delegatom na zjeździe,
 - c) przyjmowanie kart do głosowania,
 - d) obliczenie oddanych głosów,
 - e) sporządzenie protokołu głosowania zawierającego:
 - datę i miejsce zjazdu,
 - skład komisji,
 - liczbę osób uprawnionych do głosowania,
 - liczbę osób, którym wydano karty do głosowania,
 - liczbę oddanych kart do głosowania,
 - liczbę głosów ważnych,
 - liczbę głosów nieważnych,
 - liczbę głosów ważne oddanych na poszczególnych kandydatów,
 - wynik głosowania,
 - liczbę niewykorzystanych kart do głosowania,
 - podpisy członków komisji,
 - przedstawienie wyników głosowania;
 - 3. wniosków i uchwał - która przyjmuje propozycje w sprawie uchwał zjazdu oraz przygotowuje ich projekty;
 - 4. ewentualne inne.
 - 5. Każda komisja wybiera ze swego składu przewodniczącego, ewentualnie jego zastępców oraz sekretarza.
Przewodniczący kieruje jej pracami i składa zjazdowi sprawozdanie z jej działalności. Komisja sporządza ze swoich czynności protokół który podpisują wszyscy jej członkowie.
- IV. Zasady i tryb odbywania dyskusji podczas obrad zjazdu**
- 19. Przewodniczący zjazdu udziela uczestnikom zjazdu głosu w sprawach objętych porządkiem dziennym.
 - 20. Uczestnicy zjazdu zgłaszają udział w dyskusji nad określonym punktem porządku dziennego sekretarzowi zjazdu prowadzącemu listę dyskutantów.
 - 21. Przewodniczący zjazdu udziela głosu uczestnikom zjazdu według kolejności zgłoszeń. Zaproszonym gościom można udzielać głosu poza kolejnością.
 - 22. Uczestnik zjazdu nie powinien zabierać głosu w dyskusji nad tą samą sprawą więcej niż 2 razy.
 - 23. Przewodniczący zjazdu może zwrócić uwagę dyskutantowi, który w wystąpieniu swoim odbiega od przedmiotu obrad określonego w porządku dziennym, a po dwukrotnym zwróceniu uwagi - odebrać przemawiającemu głos.
 - 24. Jeżeli wymaga tego wzgląd na liczbę uczestników zjazdu zapisanych do dyskusji, przewodniczący zjazdu może ograniczyć czas trwania wypowiedzi.
 - 25. Przewodniczący zjazdu udziela głosu poza porządkiem obrad posiedzenia lub w związku z dyskusją jedynie dla zgłoszenia wniosku formalnego lub

sprostowania. Przemówienie poza porządkiem obrad nie może trwać dłużej niż 3 minuty.

26. Do wniosków formalnych zalicza się wnioski o:
- 1) przerwanie, odroczenie lub zamknięcie posiedzenia,
 - 2) uchwalenie tajności posiedzenia,
 - 3) zamknięcie listy mówców,
 - 4) zamknięcie dyskusji,
 - 5) odesłanie do komisji,
 - 6) głosowanie bez dyskusji,
 - 7) zmianę porządku dziennego,
 - 8) przeprowadzenie głosowania,
 - 9) ograniczenie czasu przemówień,
 - 10) stwierdzenie kworum,
 - 11) przeliczenie głosów,
 - 12) uchwalenie tajności głosowania.
27. Zjazd rozstrzyga o wniosku formalnym po wysłuchaniu wnioskodawcy i ewentualnie jednego przeciwnika wniosku.

V. Tryb i zasady głosowania

28. Po zamknięciu dyskusji nad projektami uchwał lub innymi wnioskami i propozycjami zgłoszonymi w toku obrad przewodniczący zjazdu oznajmia, że zjazd przystępuje do głosowania. Od tej chwili można zabierać głos tylko dla zgłoszenia lub uzasadnienia wniosku formalnego o sposobie lub porządku głosowania i to jedynie przed wezwaniem delegatów przez przewodniczącego zjazdu do głosowania.
29. Porządek głosowania nad projektami uchwał na posiedzeniu zjazdu jest następujący:
- 1) głosowanie nad poprawkami do poszczególnych sformułowań, przede wszystkim tymi, których przyjęcie lub odroczenie rozstrzyga o innych poprawkach,
 - 2) głosowanie nad projektem uchwały w całości wraz z przyjętymi poprawkami.
30. Przewodniczący zjazdu ustala porządek głosowania nad projektami uchwał i poprawek do nich.
31. Głosowanie przeprowadza się jawnie przez podniesienie mandatu, przy czym sekretarze obliczają głosy i podają przewodniczącemu wyniki głosowania.
32. Zjazd może uchwalić tajność głosowania w określonej sprawie i wówczas głosowanie przeprowadza komisja skrutacyjna.
33. Zjazd podejmuje uchwały zwykłą większością głosów, w obecności więcej niż połowy ogólnej liczby delegatów.

VI. Szczególne formy decyzji zjazdu

34. W trybie przewidzianym dla uchwał zjazd może podejmować:
- 1) rezolucje - zawierające wezwanie skierowane do określonego adresata o podjęcie w rezolucji jednorazowego działania,
 - 2) oświadczenia - zawierające stanowisko w określonej sprawie,

Zjazd Wojskowej Izby Lekarskiej

- 3) deklaracje - zawierające zobowiązania do określonego postępowania,
- 4) apele - zawierające wezwania do określonego zachowania się, podjęcia inicjatywy lub zadania.

VII. Zamknięcie obrad zjazdu. Dokumenty zjazdowe

35. Po wyczerpaniu porządku obrad przewodniczący zjazdu ogłasza jego zamknięcie.
36. Z przebiegu zjazdu sporządza się protokół, który stanowi jedyne urzędowe stwierdzenie przebiegu obrad.
37. Protokół posiedzenia zjazdu obejmuje zapis przebiegu obrad, a także - w załącznikach - pełne teksty podjętych uchwał przedłożonych sprawozdań, wniosków oraz innych dokumentów zjazdu.

38. Uczestnik zjazdu biorący udział w dyskusji lub delegat może zgłosić zastrzeżenia lub poprawki do sporządzonego protokołu w ciągu miesiąca od zakończenia zjazdu. Odpisy protokołu zjazdu znajdować się będą do wglądu zainteresowanych w siedzibie Rady Lekarskiej. O przyjęciu lub odrzuceniu poprawki decyduje prezydium zjazdu większością głosów.
39. Protokół, do którego nie wniesiono zastrzeżeń lub poprawek uważa się za przyjęty. Przyjęcie protokołu potwierdzają podpisami członkowie prezydium zjazdu.
40. Prezes Rady Lekarskiej przekazuje uchwały podjęte przez zjazd: Naczelnej Radzie Lekarskiej oraz według właściwości ministrowi obrony narodowej, ministrowi zdrowia, a także właściwym władzom, instytucjom i organizacjom.

Porządek obrad XXXVIII Zjazdu Lekarzy WIL

Warszawa 27 marca 2020 r. (godz. 10.00)

1. Otwarcie Zjazdu Lekarzy WIL – Prezes RL WIL ppłk rez. lek. Artur Płachta.
2. Hołd pamięci zmarłych lekarzy.
3. Wystąpienie wstępne Prezesa Rady Lekarskiej WIL.
4. Wręczenie medali „Za zasługi dla Wojskowej Izby Lekarskiej im. Bronisława Stawarza” – wyróżnionym członkom Wojskowej Izby Lekarskiej.
5. Wręczenie Listów Gratulacyjnych trzem absolwentom Wydziału Wojskowo-Lekarskiego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w uznaniu osiągnięcia najlepszej średniej ocen z tytułu ukończenia studiów w 2019 r.
6. Wystąpienia zaproszonych gości.
7. Przyjęcie Regulaminu Zjazdu.
8. Wybory Przewodniczącego Zjazdu.
9. Wybory wiceprzewodniczących i sekretarzy Zjazdu.
10. Przyjęcie porządku obrad Zjazdu.
11. Wybór Komisji Mandatowej.
11. Wybór Komisji Wniosków i Uchwał.
14. Dyskusja plenarna o aktualnych problemach wojskowej służby zdrowia i w ochronie zdrowia w kraju.
PRZERWA (15 min.)
16. Komunikat Komisji Mandatowej o ważności Zjazdu.
17. Wysłuchanie sprawozdań za 2019 r.:
 - Prezesa Rady Lekarskiej WIL z działalności Rady Lekarskiej,
 - Komisji Rewizyjnej WIL,
 - Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej WIL,
 - Przewodniczącego Sądu Lekarskiego WIL,
 - Przewodniczącego Komisji Wyborczej WIL,
 - Przewodniczących komisji problemowych (wg zgłoszeń).
18. Dyskusja nad sprawozdaniami organów WIL oraz głosowanie nad ich przyjęciem.
19. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia absolutorium Radzie Lekarskiej WIL za 2019 r.
20. Przedstawienie projektu budżetu WIL na 2020 r. oraz dyskusja.
21. Podjęcie uchwały o przyjęciu budżetu WIL na 2020 r.
22. Przedstawienie projektów uchwał i wniosków złożonych do Komisji.
23. Dyskusja nad projektami uchwał i wniosków.
24. Przyjęcie stanowisk i apeli oraz podjęcie uchwał XXXVIII Zjazdu Lekarzy WIL.
25. Zamknięcie obrad (ok. godz. 13.30).

OBIAD 13.00

Komitet Organizacyjny Zjazdu

Sprawozdanie Prezesa RL WIL z działalności Rady Lekarskiej Wojskowej Izby Lekarskiej w 2019 r.

W 2019 roku odbyło się 9 posiedzeń Rady Lekarskiej oraz 6 posiedzeń Prezydium Rady Lekarskiej Wojskowej Izby Lekarskiej. Na posiedzeniu w dniu 25 października 2019 roku podjęto uchwałę w sprawie terminów posiedzeń Rady Lekarskiej/Prezydium WIL w 2020 r.

Podczas posiedzeń Rada Lekarska WIL podjęła łącznie 860 uchwał, w tym:

- 5 – uchwał organizacyjnych,
- 185 – w sprawach finansowych,
- 2 – dotyczące kształcenia,
- 530 – w sprawach wpisania praktyk do rejestru, zmian w rejestrze i skreśleń praktyk lekarskich,
- 138 – dotyczących rejestru lekarzy.

Wydano 529 zaświadczeń o wpisie bądź zmiany wpisu do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą oraz 25 zaświadczeń uprawniających do podjęcia pracy w krajach Unii Europejskiej.

Rada Lekarska WIL zaopiniowała 4 kandydatów na stanowiska kierownicze w wojskowej służbie zdrowia, 6 na konsultanta wojewódzkiego w dziedzinach: ginekologii onkologicznej, immunologii klinicznej, patomorfologii, chirurgii klatki piersiowej, audiologii i foniatrii, medycyny sportowej oraz 2 kandydatów na biegłego sądowego przy Sądzie Okręgowym w Elblągu i w Szczecinie. Delegowano 37 przedstawicieli WIL do komisji konkursowych w zakładach opieki zdrowotnej głównie wojskowych.

Realizowano różne formy pomocy członkom WIL i ich rodzinom, w tym wypłacono 15 zapomóg w związku ze śmiercią członków WIL, na kwotę 33.000,- zł. Udzielono wsparcia finansowego 6 lekarzom znajdującym się w trudnej sytuacji zdrowotnej na kwotę 13.200,- zł.

Rada Lekarska WIL w okresie sprawozdawczym wspierała finansowo uczestnictwo członków WIL w imprezach sportowych, przeznaczając na ten cel kwotę 7.460,- zł.

Dofinansowano spotkania dla lekarzy emerytów i rencistów w dwóch ośrodkach wojskowej służby zdrowia na łączną kwotę 6.000,- zł.

Komisja Kształcenia i Doskonalenia Zawodowego przedstawiła RL WIL łącznie 149 wniosków wniesionych przez 113 lekarzy, członków WIL tj. o 29 wniosków więcej niż w 2018 r. W tej liczbie 17 lekarzy wykorzystało dwuletni limit dofinansowania kształcenia podyplomowego wynoszący 3000,- zł. Wnioski te dotyczyły refundacji kosztów za zakup pomocy naukowych oraz uczestnictwa w różnego rodzaju formach kształcenia podyplomowego, do których zaliczyć należy:

- kursy doskonalące i szkolenia,
- konferencje naukowe i zjazdy oraz studia podyplomowe

na łączną kwotę ponad 139 000,- zł. tj. mniej o ponad 19 000,- zł. w stosunku do 2018 r. Przedstawione wyżej wnioski RL WIL rozpatrzyła pozytywnie w 97,3%. – nie uwzględniono 4 wniosków: 2 z medycyny estetycznej i 2 z braku Certyfikatu ukończenia e-kursu.

W maju 2019 r. Wiceprezes RL WIL, Przewodniczący KKiDZ podpisał w imieniu Prezesa WIL umowę o współpracy z Firmą „Bethink” sp. z o.o. z Poznania. Mocą tej umowy członkowie WIL korzystać będą z kursów „Więcej niż LEK, LDLEK” na platformie internetowej tej firmy z 10% ulgą w opłatach.

W minionym roku Ośrodek Doskonalenia zawodowego (ODZ) po raz kolejny zamknął pełny roczny cykl szkoleniowy, w którym zorganizował na bazie Centrum Kształcenia Podyplomowego Doskonalenia

Zawodowego i Symulacji Medycznej Wojskowego Instytutu Medycznego (CKPDZISM WIM) tylko 25% kursów zaplanowanych (tj. 3 edycje) na 12 edycji planowanych, z względu na brak zainteresowania tymi kursami przez członków WIL szczególnie absolwentów promocji 2018 i 2019 r. z nw. tematów:

- a) ACLS – zaawansowane zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych (2 edycja),
- b) Diagnostyka USG w stanach nagłych (1 edycja).

W przedsięwzięciach szkoleniowych w ramach tych 3 edycji zostało przeszkolonych kolejnych 18 członków WIL na kwotę ok. 12 000,- zł.

Natomiast w 2 edycjach z limitu CKPDZISM WIM uczestniczyło dalszych 3 członków WIL na kwotę 2500,- zł. z n/w tematów:

- a) ACLS – zaawansowane zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych (1 edycja),
- b) Hospital Trauma Basic Course (1 edycja).

Komisja wnioskowała także o dofinansowanie 6 konferencji naukowo – szkoleniowych organizowanych przez 5 podmiotów leczniczych i 1 nieleczniczy na łączną kwotę 22 000,- zł. Również te wnioski znalazły przychylną odpowiedź członków RL WIL.

Łączna kwota wydatkowana przez WIL na cele związane z kształceniem podyplomowym i doskonaleniem zawodowym wyniosła ponad 176 000,- zł.

Współfinansowano obchody jubileuszowe szpitali wojskowych i innych jednostek organizacyjnych wojskowej służby zdrowia, oraz inne takie jak dofinansowanie: „Lekarza Wojskowego, Stowarzyszenia Absolwentów WAM, jubileuszy kursów WAM, wykonania tablicy pamiątkowej ku czci płk. dr. Wacława Szredersa, kalendarza WIL na łączną kwotę 77.857,69 zł.

Sprawozdania organów Wojskowej Izby Lekarskiej za 2019 r.

Z budżetu 2019 roku zrealizowano wyznaczone jeszcze w 2018 roku cele, należą do nich m.in.:

1. **Opłacanie przez izbę składki obowiązkowego ubezpieczenia OC lekarzy/lekarzy dentystów – członków WIL w całości.** W dniu 6 maja 2019 roku dzięki wspólnej inicjatywie Okręgowej Izby Lekarskiej w Warszawie oraz Wojskowej Izby Lekarskiej we współpracy z PZU SA została podpisana umowa w sprawie programu ubezpieczeniowego dla lekarzy i lekarzy dentystów członków w/w izb. Przedmiotem grupowego obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej podmiotu wykonującego działalność leczniczą - lekarzy członków Wojskowej Izby Lekarskiej jest odpowiedzialność cywilna lekarza wykonującego działalność leczniczą na terytorium RP za szkody będące następstwem udzielania świadczeń zdrowotnych albo niezgodnego z prawem zaniechania udzielania świadczeń zdrowotnych, wyrządzone działaniem lub zaniechaniem ubezpieczonego, które miało miejsce w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej. Przedmiotem grupowego dobrowolnego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej podmiotu wykonującego działalność leczniczą jest odpowiedzialność cywilna ubezpieczonego za szkody wyrządzone osobie trzeciej w następstwie udzielania świadczeń zdrowotnych albo niezgodnego z prawem zaniechania udzielania świadczeń zdrowotnych w związku z wykonywaniem przez ubezpieczonego zawodu lekarza. Członkowie Wojskowej Izby Lekarskiej składają oświadczenie woli o przystąpieniu do umowy grupowego obowiązkowego ubezpieczenia OC dla członków WIL (deklaracja przystąpienia) poprzez wypełnienie i złożenia

deklaracji przystąpienia w systemie do obsługi umowy w sprawie Programu Ubezpieczeniowego na stronie internetowej WIL www.wojskowa-il.org.pl w zakładce Ubezpieczenia.

Na dzień 31.12.2019 r. do ubezpieczenia OC finansowanego przez Wojskową Izbę Lekarską przystąpiło **383** lekarzy członków Wojskowej Izby Lekarskiej.

2. **Podjęcie uchwały o dofinansowaniu pobytów sanatoryjnych dla potrzebujących seniorów – członków WIL.**

3. **Zmiana strony internetowej izby.**

Rok 2019 był kolejnym okresem intensywnych zmian w stanie prawnym, normującym szeroko pojętą działalność medyczną.

Realizując ustawowy obowiązek samorządu zawodowego lekarzy i lekarzy dentystów w zakresie opiniowania projektowanych aktów prawnych, dotyczących ochrony zdrowia i wykonywania zawodu lekarza, Rada Lekarska aktywnie uczestniczyła w tym procesie. Zadania w tym przedmiocie wykonywała, powołana przez Radę, Komisja Legislacyjna, wspierana przez naszego mecenasa i Panią Dyrektora Biura WIL.

Należy stwierdzić, że nadal bardzo częstym zmianom podlegały w ubiegłym roku przepisy ustaw z omawianego obszaru. W 2019 r. pojawiły się kolejne jednolite teksty ustaw, które z uwagi na ich liczne zmiany, były już mało czytelne.

Wśród najistotniejszych należy wymienić:

- ustawę z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich – tekst jednolity Dz.U. z 2019 r. poz. 965;
- ustawę z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty – tekst jednolity z 2019 r. poz. 537, z późn. zm.;
- ustawę z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta – tekst jednolity

z 2019 r. poz. 1127, z późn. zm.

W 2019 r. nie było jednolitego tekstu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, bowiem w 2018 r. ukazały się dwa teksty jednolite tej ustawy – na początku roku pod poz. 160 i w końcu roku pod poz. 2190 z późn. zm..

Odrębnego omówienia wymaga podjęcie w 2019 r. przez Ministerstwo Zdrowia inicjatywy przygotowania obszernej zmiany ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty. Projekt, uwzględniający propozycje i postulaty środowiska lekarskiego (w tym działaniu aktywnie reprezentował WIL wiceprezes RL, kol. S. Antosiewicz), przygotował Zespół do spraw opracowania propozycji nowelizacji ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty przy Ministrze Zdrowia. **Niestety projekt nowelizacji tej ustawy, zmieniony został następnie przez pracowników omawianego Ministerstwa i dlatego różni się zasadniczo od dokumentu przedstawionego przez wspomniany zespół.** Nie uwzględnia on m.in. najistotniejszych kierunków proponowanych zmian, w szczególności reorganizacji „ścieżki” kształcenia lekarzy oraz wzmocnienia roli samorządu lekarskiego w procesie kształcenia podyplomowego.

W odniesieniu do regulacji w tej ustawie, dotyczących kształcenia podyplomowego **lekarzy wojskowych**, należy z przykrością zauważyć, że wszystkie propozycje przygotowane przez WIL, zaakceptowane przez NRL i zamieszczone w projekcie samorządu lekarskiego, zostały całkowicie zignorowane przez autorów projektu ustawy w wersji MZ. W projekcie znalazły się, bowiem propozycje, które nie tylko nie poprawiają systemu kształcenia podyplomowego lekarzy wojskowych, ale wręcz pogarszają stan obecny. W ramach dalszych konsultacji będziemy się domagać wprowadzenia stosownych poprawek i poważnego potraktowania propozycji WIL, zgłaszanych po-

przednio i uwzględnionych przez NRL.

W 2019 r. uczestniczyliśmy także w opiniowaniu aktów wykonawczych do ustaw tzn. głównie rozporządzeń. Były to w większości rozporządzenia Ministra Zdrowia. Zdarzały się jednak rozporządzenia innych Ministrów np. projekt rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie badań lotniczo-lekarskich, jako akt wykonawczy do ustawy Prawo lotnicze.

Najwięcej naszych zastrzeżeń wzbudził projekt rozporządzenia ministra zdrowia, będący aktem wykonawczym do ustawy z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie informacji w ochronie zdrowia. Zgodnie z przepisami tego rozporządzenia (ma ono wejść w życie – jak się zakłada – 8 stycznia 2021 r.) usługodawcy będą mieli obowiązek przekazywania do **Systemu Informacji Medycznej**, zwanego „SIM”, danych każdego zdarzenia medycznego w tym m.in. danych usługodawcy, danych usługobiorcy, danych identyfikujących świadczenie zdrowotne, danych miejsca udzielania świadczenia zdrowotnego, danych pracownika medycznego udzielającego świadczenia zdrowotnego, danych dotyczących dokumentacji medycznej, wytworzonej w związku z udzielanym świadczeniem zdrowotnym oraz innych danych, pozwalających na identyfikację zdarzenia medycznego. Wspomniane rozporządzenie precyzuje, jakie szczegółowe informacje, należące do ww. kategorii, będą podlegały obowiązkowemu raportowaniu przez usługodawców do SIM. Tak duży zakres obowiązków nakładanych na usługodawców medycznych, budził nasze poważne zastrzeżenia do tego aktu prawnego.

W trakcie ubiegłego roku tworzyliśmy również, jako Wojskowa Izba Lekarska własne akty normatywne. Wśród ważniejszych należy wymienić:

1) rozległą nowelizację uchwały w sprawie zasad zwrotu kosztów

lub dofinansowania kształcenia podyplomowego i doskonalenia zawodowego lekarzy i lekarzy dentystów, członków WIL oraz podmiotów do prowadzenia tego kształcenia;

- 2) uchwałę Rady Lekarskiej w sprawie częściowego zwrotu kosztów pobytu i leczenia w sanatoriach, uzdrowiskach oraz zakładach rehabilitacyjnych lekarzy i lekarzy dentystów - seniorów, członków Wojskowej Izby Lekarskiej;
- 3) szereg dokumentów, umożliwiających stworzenie systemu ubezpieczania odpowiedzialności cywilnej naszych członków na podstawie Umowy w Sprawie Programu Ubezpieczeniowego w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń S.A..

W 2019 r. wydaliśmy 10 numerów „Skalpela”, w tym dwa numery „podwójne” – w miesiącach letnich lipiec-sierpień (nr 7/8) oraz w okresie świątecznym, grudzień 2019 - styczeń 2020 (nr12/2019-1/2020). W pozostałym okresie „Skalpel” wydawany był co miesiąc.

Podstawowym celem wydawania biuletynu jest przekazywanie członkom WIL informacji o działalności Rady Lekarskiej WIL oraz pozostałych organów izby, publikacja ważniejszych uchwał RL WIL, apeli, komunikatów i informacji komisji problemowych WIL.

Dzięki „Szpalcie Prezesa” czytelnicy mają okazję zapoznać się z działalnością Prezesa RL WIL, współpracą z NIL oraz zdaniem Rady na temat bieżących wydarzeń w służbie zdrowia. „Skalpel” tworzony jest również przez czytelników. Głównie przesyłają oni wspomnienia o zmarłych kolegach, sprawozdania ze spotkań absoluwentów WAM, konferencji, pikników naukowych, w których brali udział, informacje o nowościach medycznych, recenzje książek związanych z medycyną wojskową, zarówno dotyczących współczesności, jak i historycznych.

Redakcja „Skalpela” zajmuje się też prowadzeniem strony internetowej WIL w zakresie ogłoszeń bieżących oraz biuletynu WIL „Skalpel”.

Na stronie internetowej dostępne są również do pobrania różnego rodzaju dokumenty, wnioski i druki, zwłaszcza z obszaru rejestru lekarzy i praktyk lekarskich, składek członkowskich oraz Komisji Kształcenia i Doskonalenia Zawodowego. W 2019 roku powstała nowa, bardziej funkcjonalna strona internetowa WIL (wojskowa-il.org.pl).

Biuro Wojskowej Izby Lekarskiej bez zakłóceń realizowało wszystkie swoje zadania zapewniając sprawne działanie wszystkim organom WIL oraz komisjom problemowym.

Wojskowa Izba Lekarska, wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. liczyła 4090 członków, w tym: 3779 lekarzy, 300 lekarzy dentystów i 11 członków posiadających podwójne prawo wykonywania zawodu. W czynnej służbie wojskowej było 1039 lekarzy i 63 lekarzy dentystów, stanowili oni 26,9 % ogółu członków WIL. Emeryci i renciści w liczbie 1976, stanowili 48,3 % ogółu członków WIL. W 2019 r. z WIL do innych OIL ubyło 3 lekarzy i 2 lekarzy dentystów, a w poczet członków WIL wpisanych zostało 1 lekarzy przeniesionych z innej OIL. W 2019 roku na wieczną służbę z naszego grona odeszło 27 członków WIL.

W 2019 roku aktywnie uczestniczyłem w posiedzeniach Konwentu Prezesów Izb Lekarskich oraz w posiedzeniach Naczelnej Rady Lekarskiej.

Na zakończenie chciałbym serdecznie i gorąco podziękować członkom Rady Lekarskiej, za wspieranie i aktywną pracę, uczestnictwo w posiedzeniach Rady Lekarskiej/Prezydium WIL.

Prezes
Rady Lekarskiej
Wojskowej Izby Lekarskiej
płk rez. lek. **Artur PŁACHTA**

Sprawozdanie z działalności Sądu Lekarskiego WIL w Warszawie za okres 1.01-31.12.2019 r.

W okresie sprawozdawczym do Sądu Lekarskiego Wojskowej Izby Lekarskiej (WIL) w Warszawie wpłynęły 33 sprawy (ostatnie sprawy wpłynęły 30 grudnia). W 17 sprawach były wnioski o ukaranie lekarzy. 16 spraw dotyczyło zażaleń na postanowienia Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej WIL o umorzeniu lub odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego. W jednej sprawie inny skład orzekający musiał rozpoznać na odrębnym posiedzeniu wnioski obrońcy o wyłączenie całego składu orzekającego z toczącej się sprawy – w myśl zasady, że nikt nie może być sędzią we własnej sprawie. W sprawie tej ten inny skład Sądu Lekarskiego WIL postanowił nie uwzględnić wniosku obrońcy obwinionego lekarza i odmówił wyłączenia członków składu od udziału w sprawie.

W okresie sprawozdawczym Sąd Lekarski WIL odbył 29 posiedzeń (łącznie ze sprawami pozostałymi z lat ubiegłych, w tym z zażaleniami na postanowienia Rzecznika) na których orzeczono:

- 5 kar nagany,
- 4 kary upomnienia,
- 1 umorzenie postępowania,
- 1 uniewinnienie,
- 1 utrzymanie tego samego składu orzekającego.

W jednej sprawie orzeczono zawieszenie wykonywania zawodu na okres 2 lat, a w jednej sprawie orzeczono ograniczenie zakresu czynności w wykonywaniu zawodu lekarza na okres 6 miesięcy.

W 13 sprawach utrzymano zaskarżone postanowienia Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej WIL w mocy, a w 2 przypadkach uchylono zaskarżone postanowienia i zwrócono akta do uzupełnienia materiału dowodowego postępowania.

Najczęściej występowały przewinienia dotyczące przeprowadzenia postępowania diagnostycznego, leczniczego i zapobiegawczego bez należytej staranności i nie poświęcenia im niezbędnego czasu oraz niestaranego prowadzenia dokumentacji medycznej. Były również rozpatrywane skargi Wojewódzkich Ośrodków Medycyny Pracy na niewłaściwe postępowanie lekarzy przy wydawaniu zaświadczeń lekarskich o braku przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy.

Rozpatrzona była sprawa wynikła z konfliktu między lekarzami.

W dniu 29 marca 2019 roku na XXXVII Zjeździe Wojskowej Izby Lekarskiej dokonano uzupełnienia członków składu Sądu Lekarskiego WIL na wakujące, nieobsadzone jeszcze miejsca o lekarzy: Ryszarda Bieńka, Marka Posobkiewicza, Ireneusza Stawowskiego i dr. n. med. Jana Wilka.

Za pracę na w składach orzekających należą się serdeczne po-

dziękowania lekarzom – sędziom za ich zaangażowanie w posiedzeniach Sądu. Podziękowania należą się także tym lekarzom – sędziom, którzy będąc w dyspozycji czuwają jako sędziowie rezerwowi. Wymieniony na wstępie przykład takiej zapobiegliwości pozwolił na natychmiastową reakcję w wykorzystaniu składu rezerwowego do przeprowadzenia osobnego posiedzenia i uchronił Sąd Lekarski WIL przed kosztami organizowania dodatkowych posiedzeń i przed przewlekłością dalszego procedowania sprawy.

Trudne do przewidzenia „chwytaki procesowe” doświadczonych w procesach karnych pełnomocników stron w trakcie rozpraw, stawiają coraz większe wymagania przewodniczącym składów orzekających w prowadzeniu rozpraw. W takich sytuacjach korzystanie z fachowej pomocy pozostałych członków składów orzekających wielokrotnie okazało się być bezcenne w prawidłowym prowadzeniu posiedzeń. W chwili obecnej sędziowie nabrali już pewnego doświadczenia i wiedzą, że wiedza prawnicza adwokatów i radców prawnych służy do osiągnięcia określonego celu, a niekoniecznie do postawienia prawidłowej „diagnozy” i ustalenia prawdziwego stanu faktycznego. Swoista „grawalka” na rozprawach z prawnikami przestaje już być szczególną złą dla lekarzy – sędziów podczas rozpraw, gdzie zawodowi pełnomocnicy pojawiają się już zarówno po stronie pokrzywdzonej jak i po stronie obwinionego.

Przewodniczący Sądu Lekarskiego
Wojskowej Izby Lekarskiej

ppłk rez. dr n. med. **Jerzy ALEKSANDROWICZ**

Sprawozdanie Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej Wojskowej Izby Lekarskiej za 2019 r.

Przedstawiam sprawozdanie obrazujące pracę Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej WIL i zespołu zastępców powołanych przez Zjazd WIL.

W okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. wpłynęło do Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej **91** nowych spraw do rozpatrzenia.

Z poprzedniego okresu sprawozdawczego pozostało do rozpatrzenia 34 sprawy, co oznacza, iż w sumie podczas całego roku 2019 prowadzono **125** spraw w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej.

Ich sposób załatwienia był następujący:

- zakończono ogółem **96** spraw.
- W **39** sprawach po przeprowadzeniu czynności wstępnych, sprawdzających wiarygodność informacji odmówiono wszczęcia postępowania wyjaśniającego, głównie z powodu braku zasadności skargi. Stanowi to 40,7%, w stosunku do liczby zakończonych spraw ogółem.

Sprawozdanie Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej Wojskowej Izby Lekarskiej za 2018/2019 rok

Lp	Skargi dotyczą	Liczba spraw, które pozostały z okresu poprzedniego	Liczba spraw nowych, które wpłynęły	Liczba spraw wszczętych	Liczba spraw zakończonych (razem)	w tym				Liczba zażeń rozpoznanych przez OSL (razem)	w tym				Liczba spraw, które pozostały na okres następny
						Postanowieniem o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego	Postanowieniem o umorzeniu postępowania wyjaśniającego	Wnioskiem o ukaranie	W inny sposób		Na odmowę wszczęcia postępowania wyjaśniającego		Na umorzenie postępowania wyjaśniającego		
											utrzymanie	uchylenie	utrzymanie	uchylenie	
1	Brak należytej staranności lekarza	23	60	61	64	23	24	10	7	17	6	-	6	5	19
2	Naruszenie tajemnicy lekarskiej	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Nieetyczne zachowanie lekarza	5	11	7	14	7	3	2	2	2	1	-	1	-	2
4	Poświadczenie nieprawdy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Błąd organizacyjny (w tym przewinienie osób funkcyjnych)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Konflikty między lekarzami	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	Przewinienie przeciwko dokumentacji medycznej	2	7	3	7	3	2	-	2	-	-	-	-	-	2
8	Naruszenie praw chorych psychicznie (leczenie i orzekanie)	1	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9.	Udział lekarzy w reklamie	1	-	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
10.	Naruszenie art. 64 KEL	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11.	Inne	2	12	5	8	5	2	1	-	3	3	-	-	-	6
12.	RAZEM	34	91	78	96	39	32	14	11	22	10	-	7	5	29

*liczba spraw skierowanych do postępowania mediacyjnego - brak

*wnioskami o ukaranie objęto 16 lekarzy

Sprawozdania organów Wojskowej Izby Lekarskiej za 2019 r.

- Umożono postępowanie wyjaśniające w **32** sprawach po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, w trakcie którego zgromadzono dokumentację lekarską, uzyskano wyjaśnienia stron oraz opinie biegłych specjalistów. Stanowi to 33,3% w stosunku do liczby zakończonych spraw ogółem.
- W **14** sprawach przedstawiono zarzuty 16 lekarzom obwinionym o niestaranność i zaniedbania w procesie leczenia chorych lub działalności profilaktycznej, sporządzono wnioski o ich ukaranie i przekazano sprawy do Sądu Lekarskiego celem rozpa-

trzenia. Decyzja o skierowaniu wniosku o ukaranie oparta była o merytoryczną ocenę biegłych powołanych do opracowania opinii specjalistycznej lub dokumentację z przeprowadzonych postępowań karnych. Stanowiło to 14,6% w stosunku do liczby zakończonych spraw ogółem.

- **11** spraw zakończono w inny sposób, przekazując je organom właściwym do ich rozpatrzenia. Stanowi to 11,5% liczby zakończonych spraw ogółem.
- Pozostałe **29** sprawy przechodzą na następny okres sprawoz-

dawczy z uwagi na brak ich zakończenia przed upływem roku lub na skutek złożenia zażalenia na postanowienie Rzecznika przez strony postępowania.

W tym okresie Sąd Lekarski Wojskowej Izby Lekarskiej rozpatrzył 22 odwołania od decyzji Rzecznika, z czego tylko 5 zostało uchylonych i sprawy zwrócono do ponownego rozpatrzenia. Pozostałe postanowienia Rzecznika dotyczące sposobu zakończenia postępowania utrzymano w mocy i uprawomocniły się. Charakter spraw obrazuje załączona tabela (s.13).

plk w st. spocz. prof. dr hab. n. med. **Jan BŁASZCZYK**

Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej Wojskowej Izby Lekarskiej za 2019 r.

Komisja Rewizyjna Wojskowej Izby Lekarskiej w składzie:

- | | | |
|----------------------|---|--------------------|
| 1. Krzysztof Hałasa | - | przewodniczący |
| 2. Dariusz Myśliński | - | wiceprzewodniczący |
| 3. Leszek Haus | - | sekretarz |
| 4. Mariusz Kiszka | - | członek komisji |
| 5. Robert Kozłowski | - | członek komisji |

oceniła wykonanie budżetu Wojskowej Izby Lekarskiej za 2019 r.

Podstawowym źródłem finansowania działalności Wojskowej Izby Lekarskiej są składki członkowskie świadczone przez lekarzy zrzeszonych w izbie, w wysokości określonej przez Naczelną Izbę Lekarską.

Na dzień 31 grudnia 2019 r. przychody z tytułu składek wyniosły 2.577.140,- zł, co stanowi 102,7 % kwoty planowanej.

Uzyskane przychody zostały pomniejszone o kwotę 385.671,- zł., która stanowi obowiązkowy odpis na rzecz NIL – co znajduje odzwierciedlenie w kosztach rodzajowych.

Kwoty pozostałych składników przychodów wykazanych w budżecie przedstawiają się następująco:

1. Dotacja MON	–	549.000,00 zł
2. Rejestr prywatnych praktyk lekarskich	–	23.161,00 zł
3. Inne przychody z działalności samorząd	–	17.779,65 zł
4. Odsetki od lokat bankowych	–	127.312,75 zł
5. Przychody z PFRON	–	4.500,00 zł

Ogółem przychody WIL za 2019 r. wyniosły **3.298.893,40 zł**, co stanowi 102,5 % kwoty planowanej.

Koszty ogółem za 2019 r. wyniosły **2.933.520,25 zł**, tj. 91,2 % kwoty zaplanowanej w budżecie.

Wojskowa Izba Lekarska w Warszawie za rok 2019 osiągnęła **dodatni wynik finansowy** w kwocie **365.373,15 zł**.

Na dzień 31 grudnia 2019 r. łączny stan środków pieniężnych wyniósł: 9.564.666,56 zł, z czego:

Kasa	–	3.857,98
Bank PKO	–	9.560.808,58

W całym roku obrachunkowym Wojskowa Izba Lekarska deponowała wolne środki finansowe na lokatach bankowych.

Majątek Wojskowej Izby Lekarskiej w Warszawie w postaci wartości niematerialnych i prawnych, środków trwałych na dzień 31 grudnia 2019 r., przedstawia się następująco:

wartość brutto			269.186,90
w tym:			
wartości niematerialne i prawne			56.801,26
środki trwałe	–	urządzenie techniczne	184.096,88
środki trwałe	–	wyposażenie	28.288,76
stan umorzenia			263.301,36
w tym:			
wartości niematerialne i prawne			56.801,26
środki trwałe	–	urządzenie techniczne	178.211,34
środki trwałe	–	wyposażenie	28.288,76
wartość netto			5.885,54
w tym:			
wartości niematerialnych i prawnych			
środki trwałe	–	urządzenie techniczne	5.885,54
środki trwałe	–	wyposażenie	

Komisja Rewizyjna Wojskowej Izby Lekarskiej nie stwierdza uchybień w prowadzeniu działalności finansowej Wojskowej Izby Lekarskiej.

Ustalony na 2019 r. budżet realizowany był zgodnie z jego założeniami.

Komisja sprawdziła i oceniła Sprawozdanie finansowe Wojskowej Izby Lekarskiej sporządzone na koniec roku obrachunkowego tj. na dzień bilansowy 31.12. 2019 r.

Wojskowa Izba Lekarska sporządza sprawozdanie finansowe z uwzględnieniem uproszczonych zasad przewidzianych w ustawie o rachunkowości dla jednostek mikro tj. z zastosowaniem art. 46 ust. 5 pkt. 4, art. 47 ust. 4 pkt. 4, art. 48 ust. 3, art. 48a ust. 3, art. 48 ust. 4 oraz art. 49 ust. 4, jeśli wykazane w rocznym sprawozdaniu dane nie przekraczają progów wykazanych w art. 3 ust. 1a ww. ustawy.

Sprawozdanie sporządzone jest także zgodnie z uchwałą RL Nr 3685/18/VII z dnia 15 marca 2018 r. w sprawie przyjęcia uproszczonych zasad sporządzania sprawozdań finansowych przewidzianych dla jednostek mikro oraz załącznika do ww. uchwały dotyczącego aktualizacji dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, oraz Uchwały Nr 1/18/VIII XXXVI Sprawozdawczo- Wyborczego Zjazdu Lekarzy z dnia 17 marca 2018 r. w sprawie zasad gospodarki finansowej Wojskowej Izby Lekarskiej

Przedstawiając powyższe Komisja Rewizyjna pozytywnie opiniuje Sprawozdanie Finansowe WIL i wnioskuję do Zjazdu o udzielenie absolutorium Radzie Lekarskiej Wojskowej Izby Lekarskiej.

Leszek HAUS

Sekretarz Komisji Rewizyjnej WIL

Krzysztof HAŁASA

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej WIL

Projekt budżetu Wojskowej

Konto	Wyszczególnienie rodzajowych / funkcjonalnych	ogółem 2020 r.	Koszty działalności samorządowej			Koszty zadań przejętych od administracji państwowej					Pozostałe
			Razem	Koszty ogólno-samorządowe	Koszty wydawania biuletynu „Skalpel”	Razem	Koszty. Rejestru Lekarzy i PWZ	Koszty RZOZ	Koszty Sądu Lek.	Koszty Rejestru Pryw. Praktyk Lek.	Koszty Komisji Bioetycznej
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
40	Koszty	3 442 319	2 729 341	2 482 987	246 354	674 312	186 858	168 446	243 346	75 662	38 666
410	Amortyzacja	6 948	4 408	4 408	0	2 540	0	0	0	2 540	0
411	Amortyzacja środków trwałych	6 948	4 408	4 408	0	2 540	0	0	0	2 540	0
412	Amortyzacja wyposażenia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
420	Zużycie materiałów	31 200	17 000	17 000	0	14 200	4 500	1 500	7 000	1 200	0
421	Zużycie mat.	29 200	15 000	15 000	0	14 200	4 500	1 500	7 000	1 200	0
422	Zakup literatury i wydawnictw	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Rezerwa	2 000	2 000	2 000	0	0	0	0	0	0	0
430	Usługi obce	282 560	226 700	85 700	141 000	55 460	11 800	19 000	16 700	7 960	400
431	Telekomunikacyjne, światłowod, aktywacja	14 820	6 700	6 700	0	8 120	2 300	1 700	2 300	1 820	0
432	Pocztowe	57 140	44 000	18 000	26 000	13 140	3 100	4 300	5 000	740	0
433	Poligraficzne	110 000	110 000	0	110 000	0	0	0	0	0	0
434	Remontowe	1 000	1 000	1 000	0	0	0	0	0	0	0
435	Transportowe	500	500	500	0	0	0	0	0	0	0
436	Komunalne	68 200	40 000	40 000	0	28 200	5 400	12 000	5 400	5 400	0
437	Bankowe	4 900	4 500	4 500	0	0	0	0	0	0	400
438	Szkoleniowe	8 000	3 000	3 000	0	5 000	1 000	0	4 000	0	0
439	Inne	16 000	15 000	10 000	5 000	1 000	0	1 000	0	0	0
	Rezerwa	2 000	2 000	2 000	0	0	0	0	0	0	0
440	Wynagrodzenia	1 541 753	1 030 107	940 107	90 000	490 546	144 968	127 675	164 171	53 732	21 100
441	Wynagrodzenia z tytułu umowy o pracę	872 019	500 561	500 561	0	360 358	122 182	68 976	120 816	48 384	11 100
442	Wynagrodzenia z tytułu umowy zlecenia i o dzieło i honoraria	445 250	369 750	279 750	90 000	65 500	0	34 500	31 000	0	10 000
443	Wynagrodzenia z tytułu świadczeń urlopowych	15 600	7 800	7 800	0	7 800	2 600	1 300	2 600	1 300	0
444	Nagrody jubileuszowe	23 807	12 597	12 597	0	11 210	11 210	0	0	0	0
446	Nagrody, zapomogi, odprawy	119 435	102 191	102 191	0	17 244	0	17 244	0	0	0
447	Wynagrodzenie roczne	65 642	37 208	37 208	0	28 434	8 976	5 655	9 755	4 048	0
	Rezerwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Izby Lekarskiej na rok 2020

Konto	Wyszczególnienie rodzajowych / funkcjonalnych	ogółem 2020 r.	Koszty działalności samorządowej			Koszty zadań przejętych od administracji państwowej					Pozostałe
			Razem	Koszty ogólno-samorządowe	Koszty wydawania biuletynu „Skalpel”	Razem	Koszty. Rejestru Lekarzy i PWZ	Koszty RZOZ	Koszty Sądu Lek.	Koszty Rejestru Prywat. Praktyk Lek.	Koszty Komisji Bioetycznej
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
450	Świadczenia	252 248	174 226	158 872	15 354	75 856	25 590	14 561	25 475	10 230	2 166
451	Świad. na rzecz prac. ZUS	252 248	174 226	158 872	15 354	75 856	25 590	14 561	25 475	10 230	2 166
460	Koszty podróży	15 850	12 500	12 500	0	3 350	0	3 350	0	0	0
461	Koszty podróży	6 750	6 000	6 000	0	750	0	750	0	0	0
469	Ryczałty benzynowe	9 100	6 500	6 500	0	2 600	0	2 600	0	0	0
	Rezerwa	0	0		0	0	0	0	0	0	0
470	Pozostałe koszty	638 760	591 400	591 400	0	32 360	0	2 360	30 000	0	15 000
471	Koszty Zjazdu Budżetowego, Zjazdu Lekarzy	40 000	40 000	40 000	0	0	0	0	0	0	0
472	Koszty posiedzeń RL, SL, RZOZ, KB + catering	117 000	70 000	70 000	0	32 000	0	2 000	30 000	0	15 000
473	Koszty reprezentacyjne	1 000	1 000	1 000	0	0	0	0	0	0	0
474	Ubezpieczenie OC	252 000	252 000	252 000							
475	BHP	8 360	8 000	8 000	0	360	0	360	0	0	0
476	"LW", kalendarz	48 000	48 000	48 000	0	0	0	0	0	0	0
477	Zapomogi, nagrody, inne wsparcia finansowe	130 000	130 000	130 000	0	0	0	0	0	0	0
478	Ubezpieczenie majątku WIL	2 400	2 400	2 400	0	0	0	0	0	0	0
479	Inne koszty (komputery, naprawa sprzętu)	35 000	35 000	35 000	0	0	0	0	0	0	0
	Rezerwa	5 000	5 000	5 000	0	0	0	0	0	0	0
480	Odpisy i wsparcia finansowe	673 000	673 000	673 000	0	0	0	0	0	0	0
481	Odpis na NIL 15% sc.	386 000	386 000	386 000	0	0	0	0	0	0	0
482	Komisja Sportu i Rekreacji	15 000	15 000	15 000	0	0	0	0	0	0	0
483	Komisja Młodych Lekarzy	2 000	2 000	2 000	0	0	0	0	0	0	0
484	Komisja Historyczna	15 000	15 000	15 000	0	0	0	0	0	0	0
485	Komisja Stomatologiczna	15 000	15 000	15 000	0	0	0	0	0	0	0
486	Komisja Emerytów i Rentistów	18 000	18 000	18 000	0	0	0	0	0	0	0
487	Komisja Etyki, Pełnom. ds. zdrowia lek./lek. dent.	2 000	2 000	2 000	0	0	0	0	0	0	0
488	Komisja Kształcenia i Nauki, ODZ lek./lek.dent.	180 000	180 000	180 000	0	0	0	0	0	0	0
489	Inne Dotacje	30 000	30 000	30 000	0	0	0	0	0	0	0
	Rezerwa	10 000	10 000	10 000	0	0	0	0	0	0	0

Prowizorium budżetowe na 2020 r.

Symbol Konta	Wyszczególnienie	Prowizorium 2020 r.
70	DOCHODY	3 300 700
70-0	Przychody z działalności samorządowej	3 173 000
70-01	dotacje MON	549 000
70-02	składki członkowskie	2 580 000
70-03	Komisja Bioetyczna	0
70-04	Rejestr prywatnych praktyk lekarskich	24 000
70-05	inne przychody (duplikaty pwz, zaświadczenia unijne/etyczne, inne)	20 000
750	Przychody z działalności finansowej	127 700
750-01	odsetki od lokat WIL	125 000
750-02	odsetki od lokat KB	2 700
40	KOSZTY	3 442 319
40A	Koszty zadań przejęte od administracji państwowej	674 312
40A1	koszty prowadzenia rejestru lekarzy i wydawania pwz	186 858
40A2	koszty Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej Lekarzy	168 446
40A3	koszty Sądu Lekarskiego	243 346
40A4	koszty rejestracji prywatnych praktyk lekarskich	75 662
40S	Koszty działalności samorząd.	2 729 341
40S1	koszty ogólno-samorządowe	2 482 987
40S3	koszty wydawania „Skalpela”	246 354
40G	Koszty pozostałych zadań	38 666
40G2	koszty Komisji Bioetycznej	38 666

5. Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką w Krakowie

Pierwszy rok drugiego stulecia już za nami

Rok 2019 – pierwszy rok drugiego stulecia działalności 5 Wojskowego Szpitala Klinicznego z Polikliniką w Krakowie był rokiem kolejnych wyzwań oraz realizacji ważnych przedsięwzięć i inwestycji które wpływają na poprawę poziomu, jakości i bezpieczeństwa udzielania świadczeń zdrowotnych. Były to:

- realizacja dwóch projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego pn. „Rozbudowa i doposażenie szpitalnego oddziału ratunkowego 5 WSzKzP” oraz

„Wsparcie oddziałów 5 WSzKzP SPZOZ w zakresie ginekologii, rehabilitacji, chirurgii ogólnej i urazowej oraz oddziałów chorób płuc i chorób wewnętrznych”,

- rozwój nowych dziedzin działalności medycznej szpitala,
- realizacja grantów klinicznych, prowadzenie działalności dydaktycznej i szkoleniowej,
- prowadzenie inwestycji i prac modernizacyjno-remontowych,
- uzyskanie statusu szpitala akredytowanego przez Centrum Monitorowania Jakości w Ochronie

Zdrowia, przygotowanie i wdrożenie w szpitalu zmian organizacyjno-funkcjonalnych z tym związanych,

- czynne uczestnictwo w ważnych wydarzeniach i uroczystościach,
- zorganizowanie na terenie szpitala uroczystości i innych przedsięwzięć.

W dniach 4-5 kwietnia 2019 r. w Warszawie w Pałacu Prezydenckim oraz na sali tradycji Dowództwa Garnizonu Warszawa odbyły się centralne obchody Święta Wojskowej Służby Zdrowia. W tych dniach

zasłużeni żołnierze oraz pracownicy Wojskowej Służby Zdrowia zostali wyróżnieni odznaczeniami przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz Ministra Obrony Narodowej, a także Ministra Zdrowia. Odznaczenie z rąk Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Pana Andrzeja Dudy otrzymał płk lek. Artur Rydzyk Komendant 5 Wojskowego Szpitala Klinicznego z Polikliniką. Odznaczenia z rąk Sekretarza Stanu w MON Pana Wojciecha Skurkiewicza otrzymali komendant szpitala i zastępca komendanta szpitala płk lek. Piotr Marszałek. Po raz pierwszy w historii Wojskowej Służby Zdrowia obchody tego święta odbyły się z udziałem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Pana Andrzeja Dudy oraz Pierwszej Damy RP Pani Agaty Kornhauser-Dudy. Uroczyste obchody Święta Wojskowej Służby Zdrowia oraz Święta Szpitala zostały zorganizowane na terenie szpitala w dniu 8 kwietnia 2019 r. W trakcie uroczystości komendant szpitala przekazał życzenia od Prezydenta RP dla całej załogi szpitala.

W dniu 14 czerwca 2019 r. odbyła się w Warszawie zorganizowa-

na przez Ogólnopolską Federację Przedsiębiorców i Pracodawców – PRZEDSIĘBIORCY.PL. Wielka Gala „30 lat Wolności RP”, na której obecni byli przedstawiciele władz rządowych, samorządowych oraz przedsiębiorców, którzy swoimi dokonaniem i osiągnięciami wpływają na pozycję polskiej gospodarki na świecie. W trakcie uroczystości komendant szpitala płk lek. Artur Rydzyk w obecności Pani Anny Wierzowieckiej - zastępcy dyrektora Departamentu Wojskowej Służby Zdrowia odebrał nagrodę „Wybitna Placówka Medyczna 2019” przyznaną dla 5 Wojskowego Szpitala Klinicznego z Polikliniką SPZOZ w Krakowie. Komendantowi szpitala towarzyszyła delegacja w składzie: płk lek. Piotr Marszałek, płk lek. dent. Piotr Sokół, mgr inż. Brygida Sosnowska-Krzyżowska, lek. Monika Augustyn, mgr inż. Joanna Kiepas-Kędzierska, ppłk lek. Mateusz Sidor. Organizowane przez Ogólnopolską Federację Przedsiębiorców i Pracodawców - PRZEDSIĘBIORCY.PL uroczystości to kluczowe i cenione wydarzenie w kraju. Cieszymy się



Nagroda Wiodąca Placówka 2019
(fot. D. Kaczmarczyk)

że 5 Wojskowy Szpital Kliniczny Polikliniką SPZOZ w Krakowie dołączył do grona instytucji i osób wyróżnionych w tak szczególnym 2019 roku, w którym obchodzimy 30 lat wolności oraz 15 lat członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Otrzymane wyróżnienie jest docenieniem wysiłku i pracy całej załogi szpitala.

W dniu 29 czerwca 2019 r. szpital zorganizował „Białą Sobotę” dla mieszkańców Krakowa, w ramach której na terenie szpitala przeprowadzono bezpłatne badania diagnostyczne i laboratoryjne, konsultacje specjalistyczne oraz wykłady, pogadanki i porady dla pacjentów. Przedsięwzięcie realizowane było w ramach współpracy Szpitala z władzami Miasta Krakowa. Wydarzenie spotkało się z dużym zainteresowaniem mieszkańców o czym informowały lokalne media (radio, telewizja).

W dniu 9 września 2019 r. otworzono Centrum Leczenia Nowotworów Skóry i Czerniaka. Uroczystego otwarcia dokonał komendant szpitala. W ceremonii otwarcia uczestniczyli Zastępca Dyrektora MOW NFZ ds. Służb Mundurowych Agnieszka Pietraszewska – Macheta, zastępcy komendanta szpitala płk lek. Piotr Marszałek i płk lek. dent. Piotr Sokół, dr n. med. Tomasz Wojewoda



Centralne obchody Święta Służby Zdrowia (fot. Kancelaria Prezydenta RP)

5. Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką w Krakowie



Menadżer Roku

kierujący Kliniką Chirurgii Ogólnej, Onkologicznej i Naczyniowej, prof. nadzw. dr hab. n. med. Wojciech Wysocki – konsultant kliniki, członek Rady Naukowej Akademii Czerniaka. Wśród przybyłych gości znaleźli się także Kierownik Referatu ds. Zdrowia z Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Urzędu Miasta Krakowa - Maria Piętaś-Frączek, Dyrektor Krakowskiego Szpitala Specjalistycznego im. Jana Pawła II – dr n. med. Anna Prokop-Staszecka oraz przedstawiciele Centrum Radioterapii Amethyst. Centrum Leczenia Nowotworów Skóry i Czerniaka (CLNSC) to specjalistyczny ośrodek działający na terenie Polikliniki szpitala, który powstał w odpowiedzi na rosnącą liczbę zachorowań na nowotwory skóry, w tym na czerniaka. Skupia w jednym miejscu wykwalifikowany zespół dermatologów, zespół chirurgów onkologów doświadczonych w diagnostyce i leczeniu czerniaka oraz innych nowotworów skóry, a także świetnie przygotowany zespół chirurgów plastycznych. Ponadto, ściśle współpracuje z onkologami klinicznymi i innymi specjalistami zajmującymi się leczeniem chorób nowotworowych. Centrum służy pomocą pacjentom z podejrzeniem nowotworu skóry postawionym przez lekarzy innych specjalności, oferując pełną diagnostykę, w tym badanie dermatoskopowe lub wideoderma-

toskopowe, diagnostykę chirurgiczną z odpowiednim badaniem histopatologicznym i konsultacje wielospecjalistyczne. Do Centrum mogą także zgłaszać się chorzy z rozpoznaniem postawionym w innym szpitalu, a także chorzy, u których choroba jest bardziej zaawansowana, np. z przerzutami do węzłów chłonnych lub przerzutami odległymi. Lekarze pracujący w Centrum pomogą odpowiednio zaplanować najlepsze w danym przypadku leczenie. Pacjenci mogą rejestrować się do Centrum ze skierowaniem do poradni dermatologicznej lub poradni chirurgii onkologicznej.

W minionym roku w strukturach szpitala rozpoczął działalność Oddział Chirurgii Ogólnej, Plastycznej i Rekonstrukcyjnej wpisując się na stałe w cywilną mapę szpitali krakowskich, udzielających świadczeń medycznych z zakresu chirurgii plastycznej. Jest to reakcja na niedostatek tego rodzaju świadczeń przy stale wzrastającym zapotrzebowaniu które odczuwa całe województwo małopolskie. Oddział ten oferuje szeroki zakres leczenia operacyjnego i zachowawczego finansowanych przez NFZ i obejmujących: leczenie wad

wrodzonych twarzy, rąk i innych okolic ciała; leczenie zniekształceń pourazowych, blizny przykurczające, ubytki tkanek; chirurgia zmian skórnych, guzy, znamiona, guzy podskórne wraz z rekonstrukcją tkanek w przypadku ubytku tkanek; chirurgia aparatu ochronnego oka (podwinięcie, wywinięcie powiek, niedomykalność szpary powiekowej, opadanie powiek, guzy powiek, deformacje pourazowe); chirurgia schorzeń piersi (ginekomastia, gigantomastia, rekonstrukcja piersi po mastektomii); leczenie ran przewlekłych i odleżyn; leczenie oparzeń średniego stopnia, które nie wymagają hospitalizacji w ośrodkach specjalistycznych. Docelowo planowane jest poszerzenie usług o zabiegi chirurgii estetycznej w pełnym zakresie, poza finansowaniem ze środków NFZ, jak również rozwój w innych dziedzinach z zakresu chirurgii plastycznej i rekonstrukcyjnej.

Jedno z ważniejszych wydarzeń roku 2019 miało miejsce w dniu 30 września 2019 r. Było to uroczyste otwarcie Szpitalnego Oddziału Ratunkowego 5 Wojskowego Szpitala Klinicznego z Polikliniką w Krakowie po zakończonej rozbudowie i do-



Nagrody od MZ (fot. M. Lewandowska)

posażeniu. Inwestycja realizowana była w ramach projektu dofinansowanego z Funduszy Europejskich oraz dotacji Ministerstwa Obrony Narodowej, które wyniosły: dotacja MON: 12 674 600,00 zł, dofinansowanie z Funduszy Europejskich: 5 950 000,00 zł. Na realizację inwestycji szpital przeznaczył także środki własne w wysokości blisko 1 mln zł. Prace budowlane przy realizacji projektu trwały zaledwie 12 miesięcy. Dzięki tej inwestycji, będącej kolejnym krokiem w modernizacji szpitala, Wojsko Polskie, miasto Kraków oraz region zyskały nowoczesny, funkcjonalny o dużej dostępności dla pacjentów Szpitalny Oddział Ratunkowy. Zakończenie inwestycji szczęśliwie zbiegło się z przeniesieniem Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie do nowej siedziby na obrzeża miasta bowiem Szpitalny Oddział Ratunkowy 5 Wojskowego Szpitala Klinicznego z Polikliniką stał się strategicznie najważniejszym, największym ale także i najbardziej obciążonym SOR-em zlokalizowanym w centrum miasta. W uroczystości udział wzięli: Sekretarz Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Pan Wojciech Skurkiewicz, Dyrektor Departamentu Wojskowej Służby Zdrowia Pani dr Aurelia Ostrowska, Wojewoda Małopolski Pan Piotr Ćwik, Biskup Pomocniczy Diecezji Krakowskiej Jego Ekscelencja Ks. Bp Damian Muskus, Dyrektor Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków w Krakowie Pan Jerzy Zbiegień, Zastępca Dyrektora ds. Służb Mundurowych Małopolskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia Pani Agnieszka Pietraszewska-Macheta, dowódcy, komendanci, szefowie jednostek i instytucji wojskowych, przedstawiciele Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej, Straży Miejskiej, Rady Społecznej Szpitala, komendanci, dyrektorzy szpitali i instytucji ochrony zdrowia resortu Obrony Narodowej, Miasta Krakowa i Małopolski, byli komendanci szpitala, przedstawiciele urzędów

i instytucji, samorządów zawodowych, kadra zawodowa i pracownicy szpitala oraz wykonawca inwestycji firma REMBUD. Uroczystości zgodnie z Ceremoniałem Wojskowym Sił Zbrojnych RP rozpoczęły się o godz. 14.00. Po złożeniu meldunku przez Dowódcę Garnizonu wz. płk Artura Wiatrowskiego Sekretarzowi Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Panu Wojciechowi Skurkiewiczowi nastąpiło powitanie z pododdziałami, podniesienie flagi państwowej na maszt oraz odegranie Hymnu Rzeczypospolitej Polskiej. Komendant szpitala przywitał wszystkich przybyłych Gości oraz załogę szpitala. Sekretarz Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Pan Wojciech Skurkiewicz podziękował kierownictwu oraz całej załodze szpitala za zaangażowanie w jego rozwój i pracę na rzecz ratowania zdrowia i życia wszystkich potrzebujących. Następnie Król Krakowskiego Bractwa Kurkowego Pan Adam Rajpold wręczył komendantowi szpitala honorowy medal. Po defiladzie kompani honorowej 6 Brygady Powietrznodesantowej odbyło się symboliczne otwarcie budynku Szpitalnego Oddziału Ratunkowego. Wszyscy zebrani mieli możliwość zobaczenia

pomieszczeń oddziału i nowego sprzętu medycznego.

Uroczystości otwarcia SOR towarzyszyło w dniu 3 października 2019 r. sympozjum naukowe „Medycyna kliniczna, ratunkowa i medycyna pola walki” prowadzone pod kierownictwem płk. dr. n. med. Sebastiana Nowaka (Kierownik Kliniki Chirurgii Urazowej i Ortopedii) i ppłk. dr. n. med. Pawła Dobosza (Ordynator Klinicznego Oddziału Otolaryngologicznego). W trakcie sympozjum zostały wygłoszone wykłady przez zaproszonych gości oraz pracowników medycznych szpitala:

- wykład inauguracyjny Wczesne wykrycie i leczenie sepsy – jak mogą w tym pomóc zespoły wczesnego reagowania - prof. dr. hab. n. med. Wojciech Szczeklik, Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego;
- Nowoczesne obrazowanie cyfrowe (SPIES® i NBI®) w endoskopowej diagnostyce laryngologicznej - prof. nadzw. dr hab. n. med. Maciej Modrzejewski, lek. Aleksandra Sobolewska, Kliniczny Oddział Otolaryngologiczny;
- Urazy twarzoczaszki, diagnostyka i postępowanie - lek. dent. Łukasz Ścibik, lek. Michał Tylek, por.



Otwarcie CLNSC (fot. D. Kaczmarczyk)

5. Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką w Krakowie



Otwarcie SOR (fot. D. Kaczmarczyk)



lek. Marek Krokowski, Kliniczny Oddział Otolaryngologiczny;

- Nawigacja śródoperacyjna, pomoc dla laryngologa i neurochirurga - lek. Joanna Cieślik, lek. Maciej Sokoła, Kliniczny Oddział Otolaryngologiczny;
- Podstawowe wskazania do wykonywania endosonografii w świetle obowiązujących standardów - lek. Andrzej Hebzda, Klinika Chorób Wewnętrznych z Oddziałem Gastroenterologicznym;
- Nowotwory przewodu pokarmowego- dlaczego nadal wykrywane są zbyt późno? - lek.

Angelika Gącik, Klinika Chorób Wewnętrznych z Oddziałem Gastroenterologicznym;

- Elastografia – czy może zastąpić biopsję wątroby? - dr n. med. Małgorzata Krakowska-Stasiak, Klinika Chorób Wewnętrznych z Oddziałem Gastroenterologicznym;
- Uszkodzenia wielotkankowe narządu ruchu – epidemiologia, uwarunkowania socjo-ekonomiczne, możliwości diagnostyki i leczenia rekonstrukcyjnego - płk dr n. med. Sebastian Nowak, Klinika Chirurgii Urazowej i Ortopedii;

- Zastosowanie technik mikrochirurgicznych w ortopedii i traumatologii narządu ruchu - lek. Jakub Marchewka, Klinika Chirurgii Urazowej i Ortopedii;
- Rekonstrukcja tkanek miękkich w ortopedii i traumatologii - lek. Paweł Maleta, Klinika Chirurgii Urazowej i Ortopedii;
- Rekonstrukcja tkanki kostnej w zakresie kończyn - dr n. med. Andrzej Pawelec, Klinika Chirurgii Urazowej i Ortopedii;
- Zaawansowane zabiegi laparoskopowe - dr n. med. Jacek Lizoń, Klinika Chirurgii Ogólnej, Onkologicznej i Naczyniowej;
- Neuromonitoring i gamma-kamera, bezpieczeństwo i precyzja zabiegów operacyjnych - lek. Wojciech Pirowski, Klinika Chirurgii Ogólnej, Onkologicznej i Naczyniowej;
- Szkolenie chirurgiczne na potrzeby Sił Zbrojnych RP - płk. rez. dr n. med. Robert Brzozowski, Klinika Chirurgii Ogólnej, Onkologicznej i Naczyniowej.

W sympozjum uczestniczyło ponad 160 osób, z różnych szpitali, instytucji i jednostek wojskowych. W ramach sympozjum w dniu 4 października 2019 r. w klinikach i oddziałach odbyły się warsztaty chirurgiczne, edosonograficzne i elektrograficzne.

W roku 2019 zakończono realizację grantów klinicznych finansowanych ze środków Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Zdrowia oraz środków własnych:

- „Rozwój w zakresie chirurgii endoskopowej podstawy czaszki w 5 WSzKzP SPZOZ w Krakowie” (grant kliniczny realizowany przez Kliniczny Oddział Otolaryngologiczny);
- „Stworzenie wielodyscyplinarnego wojskowego centrum diagnostyki wczesnych nowotworów górnego odcinka przewodu pokarmowego, trzustki i wątroby w 5WSzKzP SPZOZ w Krakowie” (grant kliniczny realizowany przez Klinikę Cho-

rów Wewnętrznych i Oddział Gastroenterologiczny);

- „Utworzenie innowacyjnego interdyscyplinarnego ośrodka kompleksowej diagnostyki i leczenia rekonstrukcyjnego po urazach narządu ruchu. Przygotowanie zespołu świadczącego usługi replantacyjne w 5 WSzKzP SPZOZ w Krakowie” (grant kliniczny realizowany przez Klinikę Chirurgii Urazowej i Ortopedii);
- „Kompleksowe nowoczesne leczenie w zakresie chirurgii ogólnej i onkologicznej z jednoczesnym powołaniem „Ośrodka Szkoleniowego Chirurgii Pola Walki i Obrażeń Wielonarządowych w 5 WSzKzP SPZOZ w Krakowie” (grant kliniczny realizowany przez Klinikę Chirurgii Ogólnej, Onkologicznej i Naczyniowej);
- „Krajowy program zmniejszenia umieralności z powodu przewlekłych chorób płuc poprzez tworzenie sal nieinwazyjnej wentylacji mechanicznej” (grant kliniczny realizowany przez Kliniczny Oddział Gruźlicy i Chorób Płuc).

W związku ze zwiększeniem w minionym roku o 10 liczby akredytowanych miejsc do prowadzenia szkolenia specjalizacyjnego szpital aktualnie dysponuje 119 akredy-

towanymi miejscami szkolenia specjalizacyjnego w 17 dziedzinach medycyny. Wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. szkolenie specjalizacyjne w Szpitalu odbywało 93 lekarzy i lekarzy dentystów, w tym 22 żołnierzy zawodowych.

Rok 2019 był okresem wyjątkowej pracy organizacyjno-szkoleniowej obejmującej wprowadzenie do stosowania w szpitalu standardów akredytacyjnych: opracowano i wdrożono szereg przedsięwzięć i procedur oraz zmian organizacyjnych. W realizacji tych przedsięwzięć zaangażowana była praktycznie cała załoga szpitala. Przegląd akredytacyjny został przeprowadzony przez wizytatorów Centrum Monitorowania Jakości w Ochronie Zdrowia w dniach od 16 do 18 grudnia 2019 r. Przeglądem objęto wszystkie komórki organizacyjne związane z działalnością szpitalną.

Dzień 16 grudnia 2019 r. zapisał się dla szpitala nie tylko rozpoczęciem przeglądu akredytacyjnego ale także uroczystym wydarzeniem, które miało miejsce w Warszawie w siedzibie Ministerstwa Zdrowia. W tym dniu Minister Zdrowia uhonorował odznaczeniami osoby, które czynnie uczestniczyły w ratowaniu życia i zdrowia poszkodowanych w dniu 22 sierpnia 2019 r. po ude-

rzeniu pioruna w kopułę Giewontu. Odznaczenia „Za zasługi dla ochrony zdrowia” otrzymała grupa 10 pracowników naszego szpitala: Brzostowicz Kamila (ratownik medyczny), Drożdżowski Krzysztof (pielęgniarka), Hankus Piotr (lekarz), Kaczmarczyk Mateusz (lekarz), Kania Beata (ratownik medyczny), Lewandowska Mirosława (pielęgniarka), Maleta Paweł (lekarz), Perliński Dariusz (ratownik medyczny), Spirodek Jolanta (pielęgniarka), Wąsik Paweł (lekarz). Pracownicy naszego szpitala znaleźli się w gronie osób wyróżnionych z 15 instytucji uczestniczących w kontynuacji działań podjętych dla ratowania poszkodowanych. Jesteśmy dumni, że nasi pracownicy za swoje zaangażowanie i wysiłek zostali docenieni i otrzymali tak zaszczytne wyróżnienie.

Kończąc podsumowanie roku 2019, będącego pierwszym rokiem drugiego stulecia działalności Szpitala Wojskowego w Krakowie należy stwierdzić że niezaprzeczalnymi sukcesami szpitala są:

- utrzymanie wysokiej pozycji jako ośrodka medycznego w Krakowie i regionie, szczególnie w dziedzinach: otorynolaryngologia, neurochirurgia, medycyna nuklearna, gastroenterologia, ortopedia i traumatologia narządu ruchu;
- doposażenie w nowoczesny sprzęt i aparaturę medyczną, w tym: rezonans magnetyczny i drugi tomograf komputerowy;
- rozpoczęcie największej inwestycji w dziejach szpitala, budowa zintegrowanego bloku operacyjnego (wyłoniono biuro projektowe, opracowano założenia projektowe);
- realizowanie inwestycji i przedsięwzięć bezpośrednio związanych z ciągłą poprawą dostępności do świadczeń zdrowotnych, jakości udzielanych świadczeń, utrzymania wysokiego zaufania i uznania przez pacjentów, wysokiej oceny poziomu świadczeń przez inne podmioty medyczne, bardzo



Wręczenie wyróżnień Menedżer Roku (fot. Termedia)

5. Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką w Krakowie

dużego uznania przez władze państwowe i samorządowe,

- zachowanie pozycji jednego z kluczowych podmiotów medycznych zapewniających bezpieczeństwo zdrowotne w sytuacjach szczególnych, np. ważne wydarzenia o skali międzynarodowej organizowane w Krakowie lub regionie oraz w sytuacjach kryzysowych.

Na początku 2020 roku spotkały nas dwa radosne wydarzenia, takie swoiste „wisienki na torcie”, będące efektem ciężkiej pracy w roku 2019:

- w dniu 13 stycznia 2020 r. uzyskaliśmy informacje o uzyskaniu 82 % poziomu spełnienia standardów akredytacyjnych Centrum Monitorowania Jakości w Ochronie Zdrowia, przy wymaganym minimum powyżej 75 %. W tej chwili oczekujemy na oficjalne wręczenie Certyfikatu Akredytacyjnego. Otrzymanie tak wysokiej punktacji jest wynikiem pracy całej załogi szpitala, której za włożony trud należą się najwyższe wyrazy uznania i podziękowania.
- w dniu 16 stycznia 2020 r. komendant szpitala otrzymał wyróżnienie w kategorii „Menedżer Roku 2019 w Ochronie Zdrowia - placówki publiczne” w konkursie „Sukces Roku 2019 w Ochronie Zdrowia – Liderzy Medycyny”. Wręczenie wyróżnienia odbyło się na Zamku Królewskim w Warszawie w czasie uroczystej gali.



Dr Artur Rydzik odbiera nagrodę: Wiodąca Placówka 2019 (fot. przedsiębiorcy.pl)

Płk lek. Arturowi Rydzikowi komendantowi 5 Wojskowego Szpitala Klinicznego z Polikliniką SPZOZ w Krakowie wyróżnienie zostało przyznane za: utrzymanie wysokiej pozycji szpitala wśród ośrodków medycznych w Krakowie i regionie, m.in. dzięki realizacji projektów finansowanych z funduszy unijnych, grantów klinicznych ze środków MON i środków własnych; zakończenie rozbudowy i doposażenia Szpitalnego Oddziału Ratunkowego; otwarcie Centrum Leczenia Nowotworów Skóry i Czerniaka oraz rozpoczęcia największej inwestycji w dziejach szpitala – budowy zintegrowanego bloku operacyjnego. Organizatorami konkursu byli: czasopismo Menedżer Zdro-

wia, czasopismo Kurier Medyczny oraz Wydawnictwo Termedia.

Patrząc na miniony rok i analizując jak wiele udało nam się osiągnąć mamy świadomość jak wiele wyzwań jeszcze przed nami.

Na zakończenie cytując słowa komendanta szpitala płk. Artura Rydzika: „Osiągnięcie tak wysokiego wyniku z przeglądu akredytacyjnego, oraz przyznanie nagród i wyróżnień są wynikiem zaangażowania i ciężkiej pracy całej załogi szpitala za którą serdecznie dziękuję”.

Opracowali:

pplk rez. mgr inż. Dariusz KACZMARCZYK
pplk mgr inż. Mariusz URBAN

Kraków, styczeń 2020 r.

Sukces 10. Wojskowego Szpitala Klinicznego



24 stycznia br. w Sangate Hotel Airport w Warszawie odbyła się **Wielka Gala „Sylwetki i Marki 30-lecia Wolności RP”**. Uroczystość w znakomity sposób poprowadzili Dorota Gardias oraz Krzysztof Ibisz. Zgromadzonych gości powitał gospodarz wieczoru Pan Robert Składowski – Prezes Ogólnopolskiej Federacji Przedsiębiorców i Pracodawców Przedsiębiorcy.pl.



Wydarzenie to jest niezwykle ważne i cenione w środowisku Przedsiębiorców i Samorządowców, realizowane przy wsparciu Urzędów Marszałkowskich i Wojewódzkich oraz organizacji branżowych.

Celem wydarzenia jest budowanie rozpoznawalności polskich marek oraz promowanie i prezentowanie ich dokonań.

Jest nam niezmiernie miło poinformować, iż **10. Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką SPZOZ** został uhonorowany tytułem **Diamentu 30-lecia Polskiej Transformacji** oraz **Złotą Perłą Medycyny 2019** w ramach **Ogólnopolskiego Programu Umacniania Wiarygodności Sylwetki i Marki 30-lecia Wolności RP**. Nagrody zostały złożone na ręce **Komendanta Szpitala płk. dr. n. med. Roberta Szycy**.

Delegacja 10. Wojskowego Szpitala Klinicznego z Polikliniką SPZOZ mogła cieszyć się ze zdobytych nagród w towarzystwie Pani Dyrektora Departamentu Wojskowej Służby Zdrowia dr Aurelii Ostrowskiej wraz z przedstawicielami Departamentu – kmdr. Mariuszem Uszyńskim i płk. lek. Emilem Lisiakiem.



Jako pamiątka z Gali, powstała Wielka Księga Laureatów, w której wypromowany został m.in. 10. Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką SPZOZ.

Kinga CHABOWSKA

Sekcja Organizacyjno-Promocyjna
10 WSzKzP SP ZOZ w Bydgoszczy



Refleksje spod Czarnej Łapy,

czyli XV Jubileuszowy Spęd Rodziny Ciemiorków w Lublinie, nad rzeką Bystrzycą



Włodzimierz „Wowka” Kuźma

Dzieciństwo nad Bystrzycą

Dawne dzieje i czasy, w szarości niepamięci spowite,
Idę za rękę z moją Matką, spokojną lubelską ulicą,
Zdarzenia czy tylko zasłyszane, czy jednak przeżyte,
Pośród łąk mego dzieciństwa, nad rzeką Bystrzycą.

Lublin tak memu sercu bliski, lecz całkiem nieznanym,
Chrzest przed wielu laty, tylko Katedra stoi ta sama,
Widok tej piaskownicy, altany, nie całkiem zapomniany,
Ktoś patrzy na mnie z miłością, to moja dobra Mama.

Wesołe błyski słońca w weneckich oknach Bobolanum,
Budynek, który do dzisiaj wciąż darzę sentymentem,
Od wielu lat trwa w nim symbioza sacrum i profanum,
Tu byłem na komisji wojskowej przed życia zakretem.

Praktyki pielęgniarskie, pierwsze dożylnie zastrzyki,
Mili, pogodni ludzie, w szpitalu ciepło jak w rodzinie,
Nie trzeba było nigdzie jechać, gdzieś do Ameryki,
Wystarczyło tylko zamieszkać w słonecznym Lublinie.

Potężne lasy sosnowe, ciągnące się hen, aż do Lwowa,
Chaty śpiące pod strzechą, skrzyp żurawia, sztachety,
Nad talerzykiem z miodem pszczoła brzęczy lipcowa,
Górecko Kościelne, plebania pod lipą i grób katechety.

Ten zakątek wciąż tak mi bliski, wciąż tak bardzo mój,
Szumią szumy na Tanwi, potok Sopot płynie do Zwierzyńca,
Ze swoim małym teatrem, nad granicą, śpi Horyniec Zdrój,
Śpi Lubelszczyzna, wspaniała kraina mego dzieciństwa.

(2019)

Gdy w roku 1950 wraz z rodzicami opuszczaliśmy Lublin, aby na lata zakotwiczyć w Puławach, wyprawa na całe 49 kilometrów, nie byłem nawet pacholęciem, a 3-letnim dzieckiem, które pamięta z Lublina zaledwie pojedyncze przezrocza, ale kolorowe. Potem wyprawy do Lublina po chleb razowy, zapach pamiętam do dzisiaj, lub inne specjały w delikatesach w Alejach Racławickich, albo po przybory myśliwskie do sklepu „Jedności Łowieckiej”, potem, już w czasach wamowskich praktyka w szpitalu wojskowym „Bobolanum”. Na zawsze w sercu pozostało prawie nieznane miasto o wschodnim kolorycie, jasne, słoneczne, z nutką egzotyki.

Gdy stado, z żonami około 80. starszych Państwa z Rodziny Ciemiorków wykwinutymi autami, rozanielonych, zmieniając autostradę na drogę szybkiego ruchu, lub na odwrót, musiało wyteżać nadwątlony wzrok, nie wszyscy jeszcze po operacjach zaćmy, aby wśród pojawiających się wzgórz cudownego Roztocza, nie przeoczyć hotelu Luxor, ale Ciemiorki wyposażone w najnowsze GPS, a w głowach mające do dzisiaj nauki „Bieglego” z terenoznawstwa, trafiły, jak po sznurku. „Żelazny elektorat”, jak zwykle w komplecie, wytłumaczeniem, zaakceptowanym, była wyłącznie choroba w rodzinie, pojawiło się kilku kolegów nie widzianych od promocji; czytaj, od prawie pół wieku. Najwyraźniej i do nich dotarł fakt o nieubłaganym upływie czasu. Muzyka łagodzi obyczaje, czas – najwyraźniej – też. Trzeba przyznać, trochę się zmienili! Pozostali też. Tylko kobiety coraz młodsze, ach, ta technika, ach, ta nowoczesność, ach, ta hojność sponsorów! Uściski, umizgi, uduchowione zachwyty, windy dobrze działające, czasami ciche pytanie: „A ten siwy to kto? Jak to kto! Zdzichu! No popatrz! Rzeczywiście! Poznaję te oczy!”



Krzysztof Olech – główny organizator Spędu lubelskiego



Bard rodziny Ciemiorków Tomasz Winiecki i jego cudowna gitara

Bo reszta jakoś się przez te 48 lat nieco zmieniła. Wydoroślał, spowaźniał, emanuje wysoką klasą, widać, że na stanowisku! Albo już po stanowisku! Wzorowa organizacja lubelskich Ciemiorków, plakietki, podarki, plany, już wszyscy wiedzą, co ich czeka, niedowiarki jeszcze dopytują. Ale pytania dozwolone! Jak na razie!

Nad wszystkim panuje Krzysiek Olech, chodząca i to dobrze, godność i doskonałość, wrodzony luz i pobłażliwość, przyzwalający uśmiech Czasami nawet bez muszki!

Wokół niego zdyscyplinowana grupa lubelska (Stasio Bańka, Andrzej Świątkowski, Czesiek Prokop, Kazio Radomski, Janusz Jabłoński), w ciągłej gotowości, aby nieba przychylić, czyjaś myśl w locie, lub w stadium embrionalnym, odgadnąć. Być w Lublinie i nie być u Zamoyskich w Kozłowie, to tak, jakby w Rzymie nie odwiedzić papieża, to tak, jakby przespacerować wyjazd. Pałac, dawno już rodzinie spleciony, można zwiedzać bez obaw, z przepięknymi wnętrzami, tonący w bibelotach, brakuje tylko parującej filiżanki kawy na stoliku, wygląda, jakby właściciele wyszli przed chwilą do pięknego parku. Natomiast powojennych właścicieli, w brzoje, marmurze i w malarstwie, w dużej różnorodności, można odwiedzać w pałacowej Powozowni, w Galerii Socrealizmu.

W tym otoczeniu czują się wyraźnie lepiej niż „na salonach”, są tam, po prostu, „klasowo bliscy”. „Daj kurze grzędę, a ja wyżej siędę!” – gdy to przerabiano „w szkołach”, niektórzy byli na zwolnieniu, czasami warunkowym i teraz została im Powozownia! Kozłowska to jedno z piękniejszych w Polsce muzeów wnętrz pałacowych. Piękna nasza Polska cała!

Żeby Rodzina Ciemiorków dobrze zapamiętała Lublin, została przykładnie przepędzona „marszem ubezpieczonym” przez całe centrum, wzgórze zamkowe, żeby zobaczyć i wszystko, i z góry, i w perspektywie. O skuteczności „przepędzenia” mogły świadczyć

ich języki, których o mało co nie przydeptywali. Ale zadowoleni byli wszyscy, bo takie były instrukcje! Powiększająca się, ze Spędu na Spęd grupa „sprawnych inaczej”, czyli po prostu grupa inwalidzka obwieziona została meleksami z szalonym, niekonwencjonalnym przewodnikiem, absolwentem KUL (Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego), który pokazał nam „Lublin, jakiego nie znacie”, a który on znał na wylot. No i teraz znamy! Na Katedrze Lubelskiej jeszcze nie ma tablicy, upamiętniającej chrzest święty w roku 1947 autora tej relacji, ale, to chyba tylko kwestia czasu, lub wynik niedopatrzności! Czas płynie, nikt chyba, z czartów, nie sądził, że po tylu wiekach, ich wizyta w naszym pięknym kraju i w naszych trybunałach, będzie znowu konieczna ze względu na rozdokazywanie się „kasty”. Ciekawe, komu na czołe tym razem pozostawią odcisk swojej „czarciej łapy”?

Ukoronowaniem Spędu była wycieczka autokarowa na trasie Lublin – Garbów – Puławy – Kazimierz Dolny – Nałęczów, w pierwszym autokarze pełniłem rolę przewodnika, podróż dla mnie sentymalna. Moje i mojej rodziny strony rodzinne, dzieliłem się wiadomościami, jak mogłem.

W Puławach nasze, moje i mojej żony, liceum A. J. Czartoryskiego, z którego wyszło 9. „wamowców”, w tym profesorowie Gwóźdź, Sułek, Zabielski, Podgórski, drobiazgu nie licząc. Okolice Lublina przepiękne, głowa i serce pełne wspomnień, mówiąc po francusku: całość „sierdce szczyptielna”, dzieliłem się moimi wspomnieniami od wczesnego dzieciństwa. Pogoda, jak na zamówienie, typowa wschodnia jesień, ciepło i kolorowo. Na każdym kroku historia na najwyższym poziomie, od wczesnego średniowiecza, a nawet miejscami od paleolitu, aż do współczesności, do „Polski lubelskiej”. Śladami rodziny Kuźmów w towarzystwie Rodziny Ciemiorków. Nie tylko ja byłem uduchowiony, Ciemiorki również. Wielkim finałem Spędu był bankiet, Hymn Ciemiorków na osiemdziesiąt głosów, wspomnienie Kolegów, no i tańce, wśród tiuli, muszek, sre-



Piękny Kazimierz. Czas się zatrzymał



Wąwóz korzeni

brzystych uśmiechów i blasku złotych rolexów. W tym uduchowieniu wyznaczone zostało miejsce kolejnego, XVI Spędu Rodziny Ciemiorków – tym razem europejskiego, równajmy do najlepszych, ze względu na lokalizację, pomorskiego, w dniach 17-20 września 2020 r., w WDW Sopot – odbyło się tak szybko i jednoznacznie, że Główny Organizator, komandor Roman Sudzik, nie miał okazji zaprotestować, a Organizator Drugi,

komandor Czesiek „Kroko” Krokosiński dowiedział się o tym nad ranem, gdy już termin zgłaszania protestów upłynął. Obydwaj przyjęli zaszczyt z godnością, ku chwale! Pracują intensywnie, niebawem Poczta Polska rozniesie pierwsze zawiadomienia. Czas płynie coraz szybciej, dla wiecznie młodych Ciemiorków również. Powoli piękne limuzyny brały kurs na Miejsca Stałej Dyslokacji (MSD), do ważnych zajęć, do wspomnień ważnych stanowisk, do przemyślnych „Domowych”, do rozkosznych, już dorodzących Wnucząt, do Prozy Życia. Do zobaczenia!

Włodzimierz „Wowka” KUŹMA

Kurs VIII „Ciemiorków”

Obsługa foto, jak zwykle,

Ireneusz „Iro” CIEBIADA

i **Jurek „Szafa” PRZYGODZKI** – nasi Wspañiali!!!

M.p. 16 grudnia 2019

W Dniu Pokrywania Wszystkiego Czekoladą

Wspomnienia po moim Ojcu

Płk dr n. med. Antoni Nikiel urodził się 25 grudnia 1931 r. w Wilkowicach na Podbeskidziu. Do gimnazjum i liceum uczęszczał w Bielsku-Białej. W latach 1945-1949 działał w Związku Harcerstwa Polskiego. W 1949 r. Wstępuje do Batalionu Instruktorów Sanitarnych Centrum Wyszczolenia Sanitarnego Wojska Polskiego w Łodzi.

W 1951 r. Uzyskuje dyplom felczera kończąc Oficerską Szkołę. Felczarów przy Wojskowym Centrum Wyszczolenia Medycznego w Łodzi i zostaje skierowany do pracy do 52 Dywizjonu Artylerii Przeciwlotniczej 29 Dywizji Piechoty w Bielsku-Białej. W 1951 r., jako słuchacz OSF bierze udział w Mistrzostwach Wrocławskiego Okręgu Wojskowego i zdobywa tytuł wice mistrza okręgu w marszu w pełnym obciążeniu wojskowym na 20 km na Stadionie Olimpijskim we Wrocławiu. W Bielsku-Białej angażuje się do pracy w Polskim Związku Narciarskim, uzyskuje licencję sędzię międzynarodowego.

W 1954 r. wstępuje do Fakultetu

Lekarskiego Wojskowego Centrum Wyszczolenia Medycznego, w Łodzi. W 1960 r. otrzymuje dyplom lekarza na Wojskowej Akademii Medycznej i po stażu obejmuje etat asystenta w Klinice Okulistycznej WAM w Łodzi. Uzyskuje specjalizację I i II stopnia z okulistyki, broni pracy doktorskiej w 1970 r. z zakresu chirurgii okulistycznej. Zostaje awansowany do stopnia adiunkta.

Jest autorem i współautorem 25 prac naukowych ogłoszonych w piśmiennictwie krajowym. Bierze czynny udział w pracach społecznych Szpitala Klinicznego WAM.

Udziela się w Polskim Związku Narciarskim. W latach 60 i 70-tych ub. wieku jest pionierem i organizatorem Narciarskiego Biegu Włóknarzy w lesie Łagiewnickim w Łodzi.

W 1972 r. awansowany do stopnia podpułkownika, a w 2006 r. do stopnia pułkownika.

Po 32 latach służby zwalnia się do rezerwy w 1981 r. Przez 40 lat pracy zawodowej pracuje w spółdzielczości lekarskiej, jest przewodniczącym rady nadzorczej Wojewódzkiej



Spółdzielni Lekarzy Specjalistów, pracuje w lecznicy w Pabianicach, następnie prowadzi praktykę prywatną. W latach 1981-1984 jest ordynatorem Oddziału Okulistycznego w szpitalu w Az-Zawija - Libia.

Aktywnie uczestniczy w Łódzkim Oddziale Polskiego Towarzystwa Okulistycznego, wyróżniony listem gratulacyjnym Zarządu Głównego Oddziału Łódzkiego jako wyraz uznania za wieloletnią działalność zawodową, naukową i dydaktyczną.

Pracuje społecznie w Związku Byłych Żołnierzy Zawodowych WP w kole nr 2 przy, Wojskowej Akademii Medycznej im. gen. prof. dr. med. Bolesława Szareckiego i Związku Żołnierzy Wojska Polskiego. Przez dwie kadencje pełni obowiązki sekretarza koła, jest członkiem Sądu Koleżeńskiego Zarządu Wojewódzkiego Związku. Jest korespondentem „Głosu Weterana i Rezerwisty”. Współorganizuje Zjazd 45- 50-lecia Absolwentów Akademii Medycznej, Uniwersytetu Medycznego i Fakultetu Medycznego WAM. Z zespołem kolegów wydaje pamięt-

niki, pisze wspomnienia do „Skalpela” i łódzkiego „Panaceum”.

Odnaczony został Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski srebrnym Krzyżem Zasługi, medalami „Siły Zbrojne w Służbie Ojczyzny”, medalami „Za Zasługi dla Obronności Kraju”, Medalem Tysiąclecia Państwa Polskiego, srebrną Odznaką Polskiego Czerwonego Krzyża, srebrną Odznaką Ligi Obrony Kraju, Złotą Odznaką Polskiego Związku Narciarskiego, odznakami pamiątkowymi Związku Byłych Żołnierzy Zawodowych

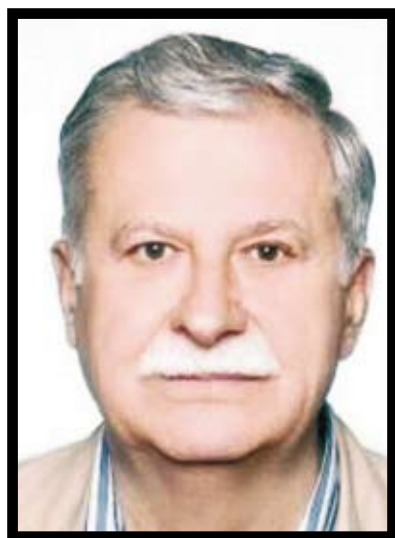
i Związku Żołnierzy Wojska Polskiego. Był honorowym członkiem. Polskiego Towarzystwa Okulistycznego i uhonorowany Nagrodą Dyrektora Wojskowego Instytutu Medycznego „Za Zasługi dla Okulistyki Wojskowej”.

Zmarł 25.12.2019 r. pożegnany z honorami wojskowym i przez liczne grono kolegów, sąsiadów, pacjentów i przyjaciół.

Pozostanie w naszej pamięci.

Córka

Jolanta KRAKOWIŃSKA



Kmdr lek. Jerzy SZCZAP (17.09.1951 – 2.09.2019 r.)

z reprezentacją Uczelni. Doskonale też biegł pokonując dystans 100 m w 10 sekund.

W roku 1976 ukończył Studia w Wojskowej Akademii Medycznej i po odbyciu rocznego stażu w 7 Szpitalu Marynarki Wojennej w Gdańsku – Oliwie rozpoczął swoją prawdziwą przygodę z „dorosłą” medycyną. Od roku 1977 do 1985 służył na odpowiedzialnych stanowiskach w wielu jednostkach Marynarki Wojennej m.in. w 3. Flotylli Okrętów w Gdyni, 11 Pułku Łączności MW w Wejherowie i JW 3868. Po zdobyciu specjalizacji w dziedzinie ginekologii i licznych staraniach w roku 1985 został przeniesiony na stanowisko starszego asystenta w oddziale ginekologicznym 7 Szpitala MW. Lubiany przez kolegów i bardzo ceniony przez swoje pacjentki w roku 1987 objął kierownictwo oddziału początkowo jako p.o. ordynatora a od roku 1989 już jako ordynator. Jego koleżeństwo i otwartość w kontaktach z przełożonymi sprawiły, że został wybrany na Rzecznika Korpusu Oficerów 7 Szpitala MW stając się pomostem pomiędzy komendanturą a kadrą oficerską szpitala.

Szpital i jego oddział ginekologiczny były jego światem. Ale istniał też drugi, równoległy, z pewnością ważniejszy: rodzina. Żona Anna, z którą poświęcił się wychowaniu dwóch synów, i których zainteresował nauką, sportem i przyrodą.

Jerzy cenił dobrą literaturę. Szczególnie zainteresowany był książkami historycznymi dotyczącymi II Wojny Światowej zawierającymi wspomnienia uczestników ważnych wojennych wydarzeń i ich biografie. Czyżby zadziałała tu magia daty urodzin: 17 września?.

W młodości znakomity zawodnik, z wiekiem zmienił się w wiernego kibica wielu dyscyplin sportowych. Szczególnie pasjonowały go szachy, do których miłość zaszczerpił wnucze. A największa radość i duma rozpierały go, gdy jako 9-latek osiągała sukcesy w rozgrywkach juniorów. Będąc dumnym dziadkiem był niezmiernie zadowolony z każdej swojej szachowej przegranej z wnuczką.

Był pasjonatem podróży, do których przygotowywał się bardzo skrupulatnie. Udając się równoległy, z pewnością ważniejszy: rodzina. Żona Anna, z którą poświęcił się

„Szedł przez życie z podniesionym czołem a nie z zadartym nosem”. Ta maksyma sformułowana przez Magdalenę Samozwaniec idealnie opisuje kmdr lek. Jerzego Szczapę, absolwenta XIII Kursu Wojskowej Akademii Medycznej.

Jurek urodził się 17.09.1951 r. w Warszawie a najważniejsze nauki wieku młodzieńczego pobierał w liceum ogólnokształcącym im. Tytusa Chałubińskiego w Radomiu. Po pozytywnym zaliczeniu egzaminu maturalnego w roku 1969 zdał egzamin do Wojskowej Akademii Medycznej w Łodzi. Trudy nauki nie odciągnęły go od jego licznych pasji szczególnie tych sportowych. Znakomicie grał w koszykówkę osiągając liczne sukcesy wraz

wychowaniu dwóch synów, i których zainteresował nauką, sportem i przyrodą.

Jerzy cenił dobrą literaturę. Szczególnie zainteresowany był książkami historycznymi dotyczącymi II Wojny Światowej zawierającymi wspomnienia uczestników ważnych wojennych wydarzeń i ich biografie. Czyżby zadziałała tu magia daty urodzin: 17 września?.

W młodości znakomity zawodnik, z wiekiem zmienił się w wiernego kibica wielu dyscyplin sportowych. Szczególnie pasjonowały go szachy, do których miłość zaszczerpił wnucze. A największa radość i duma rozpieły go, gdy jako 9-latek osiągała sukcesy w rozgrywkach juniorów. Będąc dumnym dziadkiem był niezmiernie zadowolony z każdej swojej

szachowej przegranej z wnuczką.

Był pasjonatem podróży, do których przygotowywał się bardzo skrupulatnie. Udając się w jakikolwiek rejon kraju, Europy i świata opracowywał dokładny plan podróży i zbierał informacje o historii, obyczajach i kuchni zwiedzanych regionów. Ze szczególną atencją traktował Włochy, szczególnie te ich mniej znane zakątki, które uwielbiał przemierzać wszędzie i wzdłuż.

Po odejściu w stopniu komandora z zawodowej służby wojskowej, w roku 2004 został wyznaczony na stanowisko Dyrektora Wojskowej Specjalistycznej Przychodni Lekarskiej w Gdyni. Wtedy też z właściwym sobie zapałem, rzetelnością i poświęceniem przekształcił dosyć mocno zaniedbany ośrodek

w nowoczesną placówkę medyczną przyjazną pacjentom.

Swoje ambitne plany zawodowe jak i osobiste starał się jak najdokładniej i jak najprędzej wcielić w życie. W życie, którego nie starczyło. W życie przerwane długotrwałą, ciężką chorobą.

Zmarł młodo, w wieku 67 lat, dnia 2 września 2019 roku.

W ostatniej drodze poza najbliższą Rodziną towarzyszyli mu jego wdzięczni pacjenci, grono kolegów i przyjaciół.

Zapamiętamy Cię Jurku jako uczynnego lekarza, dobrego specjalistę, Kolegę i Przyjaciela.

**Koledzy i Przyjaciele
z XIII Kursu WAM
1970-1976**

Płk prof. dr hab. med. Juliusz Reiss

Płk prof. dr hab. med. Juliusz Reiss urodził się 22.12.1933r. w Krakowie. W 1957r. ukończył Wydział Lekarski AM w Krakowie. W latach 1955 - 1961 pracował jako asystent w Zakładzie Mikrobiologii Akademii Medycznej w Krakowie. Po powołaniu do wojskowej służby zawodowej pracował jako lekarz-higienista w Wojskowym Okręgowym Laboratorium Sanitarно-Higienicznym we Wrocławiu (1961-1963r.); (obecnie WOMP). Brał udział w likwidacji epidemii ospy w tym mieście. Od 1964r. pracował w Oddziale WIHiE w Krakowie, początkowo jako adiunkt, później kierownik Zakładu Mikrobiologii, a w latach 1981-1982 kierownik Oddziału. Po przeniesieniu do Warszawy kierownik Zakładu Mikrobiologii (do 1995r.), ponadto do 1984r. był Zastępcą Komendanta, a do 1985r. pełnił obowiązki Komendanta WIHiE. W latach 1986 – 1995 był Naczelnym Specjalistą Wojskowej Służby Zdrowia w zakresie mikrobiologii lekarskiej.

W 1976r. służył w Siłach Zbrojnych ONZ w Egipcie (UNEF II - VI rotacja PWJS) jako kierownik Laboratorium Sanitarно-Higienicznego. Później był ekspertem ONZ przy pracach weryfikacyjnych Konwencji o Zakazie Broni Biologicznej.

Tytuł doktora otrzymał w 1962r. a za rozprawę pt.: „Niektóre immunologiczne właściwości białka A gronkowca złościstego” otrzymał w 1972r. stopień doktora habilitowanego, w 1985r. tytuł profesora.

Specjalista IO (1961r.) i IIO (1964r.) z mikrobiologii lekarskiej.

Autor ponad 150 prac, głównie z zakresu diagnostyki mikrobiologicznej, a w szczególności odczynów i testów immunofluorescencyjnych i chemiluminescencyjnych do oznaczania toksyn bakteryjnych. Opracował zestawy hemaglutynacyjne do szybkiego oznaczania we krwi odporności przeciwciałowej oraz zestawy do serologicznego typowania gronkowców. Współautor podręczników przeznaczonych dla wojskowej służby zdrowia,



m.in.: „Metodyka badań bakteriologicznych

w laboratoriach wojskowych” (1972r.), „Zarys toksykologii wojskowej” (1988r.), „Epidemiologia wojskowa” (1992r.), „Praktyczna bakteriologia lekarska i sanitarna” (2001r.).

Przeniesiony do rezerwy w 1995r. w stopniu pułkownika. Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, odznaczeniami resortowymi MON, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, odznaką honorową PCK, medalem ONZ „W Służbie Pokoju”.

Płk prof. dr hab. med. Juliusz Reiss zmarł 7 stycznia 2020r. i został pochowany w Krakowie.

płk w st. spocz. dr hab. **Jerzy BZDEGA**

Zachowajmy Ich w naszej pamięci!

Śp.

lek. dent. Ryszard TENDERENDA

1.01.1941 r. – 26.11.2019 r.

Śp.

lek. Janusz KACZMAREK

19.08.1950 r. – 10.09.2019 r.

Śp.

lek. Janusz TUCHENDLER

3.12.1946 r. – 24.01.2020 r.

Veni, vidi, vinum (cz. XVII)

Miłość nie tylko do wina

Nastąpiła piękna, mroźna, iskrząca się płatkami śniegu, zachwycająca bajecznymi rysunkami na oszronionych szybach zima... Tak właśnie powinienem zacząć ten artykuł. Ale cóż, aura za oknem mi na to nie pozwala. W takim razie nie pozostaje mi nic innego jak pobudzić moją i waszą wyobraźnię i skierować ją na tory równie zachwycające. Nic się do tego tak nie nadaje (tu idę chyba trochę na łatwiznę) jak miłość. Każdy, kto choć trochę pamięta mnie z WAM-u, to ten kierunek moich rozważań z całą pewnością go nie zdziwi. Choć w trakcie studiów nie byłem członkiem kółka teatralnego, ani też nie pisałem poezji, to drzemały we mnie wielkie pokłady romantyzmu. Oczywiście, zdarzało się, że niekiedy ukrywały się one, gdzieś tam na obrzeżach mojego jestestwa, schowane za wdziwaną przeze mnie maską nieokresania, gburowatości, gruboskórności czy wręcz mistrzowsko odgrywanej arogancji.

Jednak nie tylko ja byłem romantykiem na WAM-ie. Pozwolę sobie postawić ze wszech miar prawdopodobną hipotezę, że w zasadzie większość WAM-oli mogłaby być bohaterami dramatu Szekspira

„Romeo i Julia”. No bo przecież czy też to nie oni, dzielni podchorążowie, z narażeniem otrzymania ZOMZ-u, braku wyprowiantowania czy nie otrzymania przepustki, nie gnali na skrzydłach miłości do obiektów swoich westchnień rozsianych po całym kraju o dowolnej godzinie dnia, a szczególnie nocy? Tak jak pisał Szekspir w swoim słynnym dramacie – „ślepy w miłości ciemność jest najmiłsza”. To oni spędzali liczne godziny w koszarach na spontanicznie organizowanych sympozjach (symposion z grecka to wspólne picie), gdzie obok filozofii głównym poruszonym tematem, jak za czasów Platona, była istota miłości i seksu. Mógłbym jeszcze przytaczać dziesiątki, a może nawet setki argumentów potwierdzających moją hipotezę, a wszystkie one zgodnie z EBM (evidence-based medicine) z całą pewnością miałyby wartość I A.

Pewien zatem jestem, że zostały w was nadal wielkie pokłady miłości i romantyzmu i tak jak ja możecie powtórzyć za Szekspirem: „miłość, przyjacielu, to dym, co z parą westchnień się unosi, to żar, co w oku szczęśliwego płonie”. Dlatego też proponuję wam dzisiaj wycieczkę do miasta Montecchich i Capulettich do Werony śladami wina i mojej romantycznej wędrówki.

Werona jest drugim co do wielkości po Wenecji miastem (około 270 tys. mieszkańców) regionu Veneto, po polsku zwanym Wenecją Euganejską. To przepiękne miasto ma wiele do zaoferowania, a z całą pewnością najbardziej znaną, a zarazem najmniej godną uwagi, atrakcją Werony jest dom z balkonem, gdzie rzeczona Julia i Romeo wyznawali sobie miłość. No cóż, dom jak dom, balkon też nie wybitny, a i Julia z całą pewnością tam nie mieszkała. Sam dom miasto kupiło w 1905 roku od rodziny Cappello (brzmi prawie jak Capuletti) i zrobiło z tego miejsca maszynkę do robienia pieniędzy. Jedynie co wiąże to miejsce z miłością, to prawdopodobnie fakt, że wcześniej był tam dom uciech cielesnych, słynny na całą okolicę.

W Weronie prawdziwych atrakcji jest co niemiara i można by o nich pisać długo. Ja jednak chciałbym wam wspomnieć o dwóch miejscach, które zachwyciły mnie najbardziej. Pierwsze, to słynna Arena di Verona, trzeci co do wielkości amfiteatr rzymski (po Rzymie i Kapui), który od 1913 roku jest otwartą sceną, na której odbywają się przedstawienia operowe. Przebywanie wśród 15 tysięcznej widowni (bo tyle arena może pomieścić obecnie widzów) w blasku księżyca, słuchając dźwięków klasycznej opery, kiedy w tym

czasie na scenie pojawiają się dziesiątki artystów, konie, dorożki, armaty, a scenografia ma rozmiary budynków, bo taką inscenizację Nabucco Giuseppe Verdiego miałem przyjemność zobaczyć i muszę przyznać, że robi wrażenie.

Drugie miejsce, które nie jest tak spektakularne i nie przyciąga też rzeszy turystów, ale ma swój niezaprzeczalny urok to ogrody i pałac Giusti. Ten późnorenansowy ogród wypełniony rzeźbami oraz fontannami, zachwylił mnie tak samo, jak swego czasu Goethego (miło od czasu do czasu umieścić się w wybitnym towarzystwie) i z całą pewnością jest to miejsce wymarzone do romantycznych spacerów z tą jedyną.

Ale dość tego spacerowania! Przecież do Włoch jedzie się przede wszystkim biesiadować, pić wino i rozkoszować się regionalnymi przysmakami w towarzystwie swoich drugich połówek w licznych tawernach, trattoriach i restauracjach.

Warto także wiedzieć, że Wenecja Euganejska jest największym producentem win wśród wszystkich włoskich regionów winiarskich. Tam też wytwarza się największą ilość win jakościowych (DOC i DOCG), a winiarską stolicą tego regionu jest Werona. To w tej części Włoch znajdują się apelacje Prosecco (o którym już kiedyś było), słynnego i bardzo popularnego wina białego Soave (o którym na pewno kiedyś będzie), Valpolicella, Bardolino, Colli Euganei, Bianco di Custoza, Lugana i wiele innych rozsianych w całym regionie od Adriatyku na wschodzie, Alp na północy, po jezioro Garda na zachodzie.

Tym razem jednak zajmiemy się tylko niewielkim wycinkiem tej bogatej palety win. A, że dzisiaj o miłości, to będzie oczywiście o winie czerwonym (jak serce i burząca się w miłosnym uniesieniu krew), a szczególnie o Amarone della Valpolicella (Amarone... czy też nie brzmi prawie jak Amore?) Ale zanim

o naszym miłosnym winie zaczniemy od początku...

Valpolicella to jedno z najbardziej rozpowszechnionych włoskich win czerwonych. Wytwarzane jest głównie z trzech odmian winogron: corvina (i jej szlachetniejszej odmiany corvinone), rondinelli oraz zazwyczaj niewielkiej domieszki molinara. Daje ona wina lekkie, młode, zdarza się, że nieco wodniste. Warto szukać ich szlachetniejszych odmian jak Valpolicella superiore lub lepiej Valpolicella classico superiore, które pochodzą z ograniczonego obszaru produkcji (obszar północno-zachodnich obrzeży Werony), powstają z bardziej dojrzałych winogron i obowiązkowo dojrzewających rok w butelce, co powoduje, że wina są mniej kwasowe, pełniejsze i bardziej taniące, ale nadal lekkie.

Od wieków na tym obszarze jest wytwarzane też słodkie wino z podsuszanych winogron o nazwie Recioto della Valpolicella. Wino to powstaje z winogron podsuszanych na matach lub poziomych kratkach, a następnie dopiero macerowane. Metoda ta zwana jest appassimento.

I podobnie jak to bywa z miłością, która jest często nagła oraz niespodziewana jak strzała Amora, tak i przypadek doprowadził do powstania Amarone della Valpolicella. Nie tak dawno, bo w 1936 roku tyśiąc litrowa beczka (wł. botte) słodkiego recioto dofermentowała do końca, tworząc wybitne wytrawne wino. Tak zaczęła się historia jednego z największych długowiecznych włoskich win. Amarone jest winem potężnie zbudowanym i bardzo intensywnym, które musi co najmniej 2 lata dojrzewać w dębowych beczkach (w przypadku win riserva łączny czas starzenia w beczkach i butelkach musi wynosić minimum 4 lata). Charakteryzuje się wysoką zawartością alkoholu (minimum 14%) i zawiera zazwyczaj pewną ilość cukru resztkowego. Dominują smaki powideł śliwkowych, konfitury

wiśniowej, suszonych owoców, nuty korzenne, czekoladowe, kawowe, niekiedy czarnych oliwek z gorzkim posmakiem na finiszu. Wino należy pić w temperaturze około 20 stopni, po wcześniejszej dekantacji.

Prawdziwa miłość nie jest tania i tak też jest i z Amarone, którego ceny oscylują od kilkuset złotych w górę. Nie warto rzucać się do butelki tego świetnego wina tak od razu, gdyż potencjał dojrzewania tego wina to od 7 do 20 lat. Warto postępować zgodnie ze słowami Szekspira z Romeo i Julii, że „zdradne są kroki za śpiesznie podjęte”. Na miłości nigdy nie oszczędzajcie! Na winie też nie warto, ale lepiej już na winie niż na miłości. Dlatego też włoscy producenci stworzyli na czas kryzysu w naszych sakwach Valpolicella ripasso, w którym klasyczna Valpolicella jest dodatkowo macerowana ze skórkami pozostałymi po produkcji Recioto i Amarone. Może to nie jest Amarone, ale naprawdę wyśmienite wino w przystępnej cenie.

Amarone jest idealnym winem „medytacyjnym” do picia solo, w najlepszym towarzystwie, najlepiej miłości życia. Nadaje się też jako digestif zwieńczający romantyczną kolację. Jeśli chcecie podać je do jedzenia, to musi to być potrawa o bardzo mocnym charakterze, choćby dziczyzna czy wołowina w esencjonalnym sosie demi-glace. I pamiętajcie jak zabierzecie swoją ukochaną do Werony, to musicie z nią zjeść weroński specjał risotto all'amarone.

„Lecz żaden smutek nie przeważy radości, którą niesie krótka chwila spędzona przy niej” - ten cytat z szekspirowskiego Romeo i Julii niech stanie się naszą dewizą życiową. A ja wam (i oczywiście sobie też) życzę, aby w naszym życiu było jak najwięcej cudownych i pełnych miłości chwil.

Przemysław MICHNA
XXXVI WAM

1.02.2020

LEGIO kochany klubie nasz...

Po ukończeniu studiów w WAM, żołnierskie losy rzuciły mnie do Dębłina, a następnie Białej Podlaskiej. Niebieski mundur, dziarska mina. Nie straszne mu były współczesne kresy, chociaż dworowano sobie, że w zimie białe niedźwiedzie pukają do okien. Przyjeżdżając z jednostki do rodziców w Warszawie, często spotykałem się z Lechem Świącickim. Zakończył w CWKS Legia swoją przygodę z wojskami rakietowymi. Pobyt w leśnej głuszy, za drutami kolczastymi, był dla niego prawdziwym wyzwaniem. Trochę mu zazdrościłem, kiedy opowiadał o wielkim sportowym świecie. Lechu, mój wieloletni przyjaciel. Urodzony w Sulejówku, obok willi Marszałka. Takie same wąsy, poglądy. Honorowe zachowanie i koleżeństwo. Kochał mundur i sport. Zawsze był lojalny i oddany. Prawdziwy przyjaciele. Nigdy się na nim nie zawiodłem. Wtedy nie wiedziałem, że tak jak razem studiowaliśmy, będziemy jeszcze dłużej pracować. Nie przypuszczałem, że moje losy będą się spletać ze Stasiem Machowskim, Andrzejem Jurewiczem, Markiem Smarzykiem. Zacumowali w klubie, często wracając z dalekich podróży po garnizonach. Wracalem do moich pilotów, prowincjonalnej rzeczywistości, aż tu nagle ... Niezbadane są wyroki departamentu kadr!!! Przyszedł rozkaz przeniesienia do Legii. Przypadkowo? Wolę o tym nie myśleć. Po 10 latach w lotnictwie, które pokochałem. Zrobiłem specjalizację z medycyny lotniczej. Specjalizację z neurologii. A tu wyczynowy sport. Szok! Zapakowałem mundur do torby podróżnej i w drogę do stolicy. Półoficjalnie zgłosiłem się do dr. Janczewskiego, szefa służby zdrowia CWKS. Następnego dnia mieliśmy się zameldować u szefa klubu płk. Ol-

szaka. Wieczorem rozpakowałem torbę, żeby odświeżyć mundur. Spodnie wyjściowe sztuk raz – brak! Na dzień dobry – afera!!! Jedyne wyjście sklep mundurowy „Wiarus” na Krakowskim. Zrobiłem rozpoznanie bojem. Czynny od 11. Co robić?! Zadzwoiłem do płk. Janczewskiego i szczerze wyznałem prawdę. Poprosiłem o przełożenie „castingu”? O godzinę. Później dowiedziałem się, że z uśmiechem stwierdził – zapomniał spodni. Nadaje się do nas. Załatwił wszystko. Zameldowałem się godzinę później i tak zaczęło się moje nowe życie w Legii. Był to klub nie byle jaki. 16 sekcji, w każdej z nich wybitni sportowcy. Olimpijczycy, Mistrzowie Świata i Polski, sportowa śmietanka. Tradycje od czasów Marszałka. Wiele obiektów od Łazienkowskiej po Forty Bema, Kozielską czy Starą Miłosną. W służbie zdrowia było nas ponad 30 osób. W grupie lekarzy szef dr Janczewski. Wspaniały człowiek o ogromnej kulturze i złotym sercu. Legendarny dr Soroczko, kresowiak. Historia piłki nożnej dr Smelczyński, wielokrotny olimpijczyk, strzelec i doskonały wyrwizab. Dr Świącicki, zakochany w pięściarstwie, Staś Machowski, dr Dworecki, Jurewicz, Smarzyk, doktorka „nieludzie”? Anka Smelczyńska i Zbyszek Grażka. Młodość i doświadczenie. Najlepsze połączeni, zawsze najbardziej efektywne. Do tego pielęgniarki, fizjoterapeuci z „budowniczym” Alkiem Molczykiem na czele. Sepleniący mgr Lisiecki - fizjolog, Ewa i Magda z laboratorium. Lidka aptekarka. Marek Graczyk - psycholog, wiecznie poszukujący oryginał. Iza MŁYNARSKA, Ola Bałachowicz i cały zastęp świetnych pielęgniarek. Grupa barwnych ptaków. Wymieniłem tylko część. Myślę, że życiorysy wielu z nich, to gotowy scenariusz na ciekawą

książkę. Połączeni przypadkowo stanowili świetny zespół do pracy i zabawy. Tuż przed moim przyjęciem, część sekcji przeniesiono na Fort Bema. Powstał duży ośrodek parkowo-sportowy. Na terenie, w podziemiach hotelu, w przychodni sportowo-lekarskiej, zostawiłem część życia. Kilkadzieści lat. Szefem działu odnowy biologicznej i rehabilitacji został Alek Molczyk. Dobry organizator, który zaplanował i zorganizował placówkę. Towarzyszył mu Marek Ożarowski i siostra Jola. Marek o poważnym wyglądzie docenta (nie omieszkałszy tego wykorzystać), dawniej było osobistym masażystą Deyny i kopalnią piłkarskich opowieści. W piłce nożnej, w okresie największych sukcesów przepracował wiele lat. Współpracował z dr. Soroczką, moim późniejszym kierownikiem specjalizacji z medycyny sportowej. Do pomocy i obsługi byli powoływani do wojska sanitariusze i technicy rehabilitacji. Przewinęło się ich wielu. Pochodzili przeważnie z gór i ci byli najlepsi. Tomek Talaga (przez wiele lat współpracowałem z nim w kadrze narodowej w pięcioboju nowoczesnym), Wojtek Wircioch, warszawiak Jacek Komosiński i wielu innych. Wojtek został w wojsku, Jacek też, tyle że w Legii Cudzoziemskiej. Podwójny legionista. Z cywila przyszedł też Jacek Zawisza, zwany młodym technikiem. Kiedyś w ramach rotacji pojawił się korpulentny chłopak z dużym brzuchem. Zapytałem się co robił przed wojskiem. Byłem masażem, odpowiedział. Nie zagrał długo miejsca.

Lekarzem, kierownikiem gabinetu czegoś tam, czego nie rozumiem do dzisiaj - byłem ja. Oprócz przyjęć lekarskich, do moich obowiązków należało czuwanie nad stanem sanitarno-epidemiologicznym, oraz opieka nad

sekcją pięcioboju nowoczesnego. Na jesieni wyjechał do USA Janusz Peciak. Nie wiedziałem, że będziemy się spotykać w „świecie” i pomagać sobie wzajemnie. Pięciobój nowoczesny jest moją największą miłością sportową do dzisiaj. Po trzydziestu latach jesteśmy jak stare dobre małżeństwo. Ale ad rem.

Stopniowo przychodnia wrażała w pejzaż legijnych Fortów Bema. Leczyliśmy, rehabilitowaliśmy zawodników, trenerów, pracowników, całe zaplecze wojskowe wraz z rodzinami. Często byli to ludzie z pierwszych stron gazet, kolorowy kalejdoskop postaci i charakterów. Z czasem z wieloma zaprzyjaźniliśmy się. Wielu, w chwilach kłopotów ze zdrowiem, znajduje nas do dzisiaj. Pracując z tak wspaniałymi sportowcami stwierdziłem, że muszę podnieść swoje kwalifikacje zawodowe. Na kierownika specjalizacji przydzielono mi doktora Soroczkę. Egzamin na drugi stopień zdałem bardzo dobrze. Zadowolony kierownik zdradził mi swoją największą tajemnicę. Z kresowym zaśpiewem powiedział: Krzysiu! Jako mój trzynasty bierzmowany, zapamiętaj. To się wszystko na „kicie” opiera. Często wspominałem te słowa. Wspominał zresztą do dzisiaj. A mówią, że wszystko jest w Internecie!!! W trakcie pracy poznałem wielu wybitnych zawodników i trenerów. Pan Kazimierz Górski, Bolek Bubicki, Boguś Zych, Janek Kowalczyk, Boguś Andrzejewski, Andrzej „wrona” Wroński, Wiesiu Rudkowski. Można by było długo wymieniać. Pięściarze, zapaśnicy, ciężarowcy, szermierze, pięcioboiści, kolarze. Kogo tam nie było! Świetny czas, wspaniali ludzie. I ta niepowtarzalna atmosfera. Przyjaźni i zrozumienia. Ciężkiej pracy, profesjonalizmu i chęci tworzenia. Rozwijania się. Ale bez zbędnego „zadęcia”, z humorem, w poczuciu trudnej do zrozumienia

przez ogólnowojskowych, specyficznej formy dyscypliny wojskowej. Legia była jak matka, którą się kochało i trzeba było o nią dbać. Kiedy trzeba – walczyć.

W historii Fortów Bema znajdowało się wiele postaci, które przeszły do historii. Są źródłem licznych anegdot.

Spotykam kiedyś na schodach do przychodni Pana Kazimierza, majora z samochodówki. Co tam słyhać? Pytam. Wszystko w porządku panie doktorze, tylko mi troszku matka umarła.

Bufetowe Krysia i Sabinka, Bożena sekretarka szefów, czy Bastek magazynier. Przechodzę kiedyś obok magazynu, a tu wściekły Bastek. „Patrz Pan panie co mi ten kot narobił!” Patrzę, zbita przednia szyba od malucha. Trzymał go w obszernym magazynie. „Właził mi na samochód. Pogoniłem go kamieniem. I co mi zrobił?!”

Kiedy zachorowałem, Witek Słonina trener szermierki, odwiedził mnie w szpitalu. Przyniósł mi wodę i powiedział „za wiele nie mogę, ale jeżeli trzeba stanąć w kolejce, albo dać komuś w „papugę” to zawsze możesz na mnie liczyć.” Kochany Witek. Powiedział to tak naturalnie i od serca, że uroniłem łzę. Nikt tak mnie dawno nie wzruszył. Ale on taki jest. Stary, oddany legionista. Słynne były mecze koszykówki w sali bokserkiej. Składy często się zmieniały. Przychodnia była zawsze. Zimą w krótkich spodenkach biegliśmy przez śnieg na salę, a było to dobre 300-400 metrów. Potem trzeba było wrócić, wykapać się i do roboty. W klubie nie było pojęcia czasu wolnego. Pracowało się tyle ile było trzeba. Opiekowaliśmy się przydzielonymi sekcjami. Jeździliśmy na zgrupowania szkoleniowe. W soboty i niedziele zabezpieczaliśmy medycznie zawody sportowe. Uczestniczyliśmy w konferencjach naukowych. Organizowaliśmy akcje charytatywne i krwiodawstwa.

W interesie naszych pacjentów konsultowaliśmy się z najlepszymi specjalistami w kraju. Często były to precyzyjnie zaplanowane scenki. Jechało się do wybitnego profesora, którego trzeba było wcześniej zainteresować tematem. Zabierało się klubowy proporczyk, znaczek i informacje zebrane z wywiadu o zwyczajach wybitnego specjalisty. Potem tylko osobisty wdzięk i siła sportu. Przeważnie się udawało. Logo Legii otwierało wiele drzwi. W kontaktach z zawodnikami często trzeba było być psychologiem, spowiednikiem, obrońcą. Opiekowałem się przez lata sekcją szermierczą, jeździecką, podnoszenia ciężarów, kolarską. W przychodni wszystkim skutecznie dyrygował Alek Molczyk. Stale walczył o nowy sprzęt, szkolił rehabilitantów, planował odnowę biologiczną dla zawodników. W tamtym czasie o odnowie biologicznej dopiero zaczęło się mówić. Stanowiliśmy dobrze funkcjonujący organizm. Wraz z naszymi podopiecznymi byliśmy również wykorzystywani w krajowych związkach sportowych. Doceniano nasze kwalifikacje i doświadczenie. Tak jest do dzisiaj. Tyle lat, tyle zdarzeń. Tyle imprez sportowych dla dzieci i wyczynowych sportowców.

Tyle innych imprez. Wspaniały czas, który minął. Bezpowrotnie. Marszałek przewraca się w grobie. Ostatecznie pożegnałem już wielu przyjaciół i mentorów. Ale sportowiec się nie poddaje. Tak jak nigdy nie poddaje się lekarz. Wspominam ciepło wszystkich, z którymi miałem przyjemność i szczęście współpracować. Pamiętam też o tych, o których ze względu na dane mi miejsce nie mogłem napisać. Wznosząc toast za tych, którzy odeszli na niebiańskie areny, zaśpiewajmy:

„LEGIO kochany klubie nasz...”

Krzysztof OSMAN



XXIV konferencja naukowo-szkoleniowa

Najnowsze Trendy w Stomatologii

Hotel Aquarius ★★★★★

KOŁOBRZEG, 20-22 marca 2020

Szanowni Państwo,

jest nam niezmiernie miło po raz kolejny zaprosić Państwa na Ogólnopolskie XXIV Najnowsze Trendy w Stomatologii. Tym razem będziemy gościć w hotelu Aquarius, w przepięknym mieście Kołobrzeg, którego klimat sprzyja nauce i integracji. Będzie można także zapoznać się z wieloma nowinkami technologicznymi nie tylko z branży stomatologicznej. Jako organizatorzy zadbamy o atrakcyjność naszego wydarzenia. W imieniu Komisji Stomatologicznej ORL w Szczecinie serdecznie zapraszamy.

Agnieszka Ruchała-Tyszyler
Dr n. med. Agnieszka Ruchała-Tyszyler
Przewodnicząca KS ORL w Szczecinie

Łukasz Tyszyler
Dr n. med. Łukasz Tyszyler
Wiceprezes ORL w Szczecinie



WYKŁADY



WARSZTATY



WYSTAWCY



INTEGRACJA

PAKIETY KONFERENCYJNE OD 579 ZŁOTYCH

Uczestnicy konferencji otrzymają punkty edukacyjne

Zgłoś się na www.trendywstomatologii.pl



BAZA NOCLEGOWA **PRO MEDICO**

Preferencyjne
ceny dla lekarzy
i lekarzy dentystów

Warszawa
ul. Sobieskiego 102a
200 m od siedziby NIL



Planujesz
- kurs
- szkolenie
- konferencję
- rodzinną wycieczkę?

Wybierz bazę noclegową

PRO MEDICO

rezerwacja tylko online
www.izba-lekarska.org.pl



Możliwość wystawienia faktury dla podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

Recepcja czynna w godzinach od 6.00 do 22.00 tel. 22 851 45 79. Po godzinie 22.00 klucze można odebrać w siedzibie Naczelnej Izby Lekarskiej przy ul. Sobieskiego 110 za okazaniem dowodu wpłaty.